

Nr. 25

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS 25-ą BIRŽELIO (JUNE), 1911 m.

Metai XX

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

POLITISKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Apleido jau Kronstadtą Amerikos kariškiai laivynas. Išplaukiant, išleisti svečius į Kronstadtą atkaro caras ir carienė. Amerikos laivyno oficerius caras apdovanojo savo paveikslais. Negerbinantiems valdovų Amerikos oficerams, zinoma, tai nekokia dovana. Caras Amerikos laivyną užvėję vėl kada nors atsilankyti Maskolijoje.

Nors peršerai laivaišiai ir garsino, jog Maskolijos valdžia pripažino Amerikos pasportus ir tokius pasportus turinti žydai galės Maskolijoje keliauti, bet valdžia tarnaujanti Maskolijos laivaišiai užgynę tą kitų laivaiščių paleistą paskala, nes nei jokių panašių paliosavimų žydams nepadarė, klausimas pripažinimo Amerikos valdžios išduotų pasportų nebuvo svarstytas, todėl ir neišduota nei jokių naujų padavimų. Taigi bereikalo tik žydai džiaugėsi, bereikalo Amerikos laivaiščių gėrė maskoliskosios valdžios liberalismą.

Pačioj Maskolijoj persekiojimas žydų nesiliauja, juos užtaria ir pagiria kartais vien Lenkijos general-gubernatorius, nes žydai padeda valdžiai silpninti lenkystę. Ypač išvystys iš Maskolijos žydus maloniai Lenkijon priima Varšavos general-gubernatorius, nes tie sumaskolėję žydai taip neužkėčia lenkystės kaip ir garsūs dūmos atstovai Puriškėvi. Vaikymas žydų iš Maskolijos nesiliauja ir jie, iš kitur išvyti, neturėdami kur dingti, grūdžiasi Lenkijon, ypač Varšavon, kur lenkų skaitlius mažina, o daugina žydai. To maskoliskoji valdžia ir geidžia, nes žydai nesivienija su vietiniais krikščionimis. Žydų skaitlius didina ir Lietuvoj, bet Mazarusioj už tai mažina, nes iš ten juos veja. Dabar pradėjo iš Kijevo vaikyti vėl net tokius žydus, kuriems leista buvo gyventi. Kijeve buvo daug žydų aptiekininkų ir jiems leista buvo gyventi taip pat kaip daktarams, advokatom ir kitiems baigusiems aukštesnės mokyklos. Dabar general-gubernatorius priėjo ir prie žydų aptiekininkų, jeigu jie nedirba aptiekose. Visi neužsimanti aptiekose žydai aptiekininkai gavo prisakymą į aštuonias dienas išsinešinti iš Kijevo. Tas general-gubernatorius prisakymas užgana su viršum tūkstantį žydų šeiminų.

Toks mat maskoliskosios valdžios liberalizmas ir toki juos paliosavimai žydams! Ištikro maskoliskoji valdžia niekada liberališka nebuvo, iš gero nora ji niekada ant žmonių uždėtų pančių pati neliosavo, jeigu tą darė, tai tik tąsyk, kada daryti buvo priversta, kada tie pančiai žmones varžanti galėjo valdžiai negeistinus vainsus išduoti. Bereikalo todėl ir žydai nuo Stolypono laukė paliosavimo juos varžančių pančių, bereikalo jie gerinasi valdžiai.

ANGLIJA.

Anglijon renkasi jau svetimi valdonai ir tautų atstovai išsiųsti dalyvauti iškilnėse apvainikavimo karaliaus Jurgio. 19 berželio su daugybe tarnų į Londoną atkaro 20 svetimų kraštų atstovų, o tiek jau jų rengiasi išplaukti iš Europos portų. Laukiamas ir Jungtinių valstijų atstovas John Hays Hammond. Jis, specialiskame traukinyj Londonan atkars iš Dovero. Siunčiami nuolatai specialiskieji traukiniai atgabenti Londonan kitų kraštų pasiuntinius atsiųstus dalyvauti iškilnėse apvainikavimo karaliaus. Atkaro jau Vokietijos sosto impėdinis ir jos cėsioriaus brolis kunigaikštis Heinrich.

Valdžia, matyt, apvainikavimo laike bijosi kokių uždarbių, nes vidaus ministeris uždraudė

per visą vainikavimo laiką ties Londonu ir aplinkinėse karaliaus rumo Osborne lakstyti orlaiviams. Matyt mano, jog sukabininkai iš orlaivių gali bombas ar dinamitą mėtyti.

Prieš apvainikavimo laiką socialistas parlamentato atstovas Keir Hardie, išleido atsisaukimą į darbininkus, kuriame, tarp kitko, pasakyta: "darbininkai turi rūpintis visus karalius, carus, cėsiorius pasiūti ten, kur jiems yra tinkama vieta".

Suvaziavimą svečių į Londoną trukdo užgimę jureivių streikai, kurie nepasiliovė, bet išsiplatino labiau. Prie streiko pristojto dokų darbininkai. Zinoma, streikas nesulaikys oficialių svetimų kraštų atstovų, bet žiopių, norinčių vainikavimą matyti, be abejonės atkars maskolijon, negu jų atkaktų, jeigu streiko nebūtų.

PORTUGALIJA.

Portugalijos republika jau oficialiskai pripažino Amerika. Bet naujoji republika stovi dar ant silpnų kojų, todėl karaliaus šalininkai rengia jai visokių nemalonių, o jeigu pasitaikytų gera progą, nėra abejonės, kad jie mėgintų revoliuciją sukelti, kad ir per kraujo praliejimą išvytų karalių sugrąžinti sostą. Monarchistai organizuojasi kaimyniskoj Ispanijoj, nes pačioj Portugalijoj pavojinga. Portugalijos republika maskolijon valdžia todėl kreipėsi prie Ispanijos valdžios su prašymu nelaikyti pas save Portugalijos monarchistų norinčių naminių karą namieje sukelti. Ispanijos valdžia padarė daugiau, negu jos prašyta — ji suareštavo žymesnius, esančius Ispanijoj Portugalijos monarchistus. Portugalijoj taipgi sumita keli.

Paryžian atėjo žinios, buk monarchistai rengia Portugalijoj revoliuciją, buk jiems pinigų netrūksta, o respublikoniskoji valdžia negali nei ant kariūnėms užtikėti, nes yra čiel regimantai laikanti karaliaus pusę. Bet tų žinių nepatvirtina Portugalijos valdžia.

TURKIJA.

Nors Turkijos valdžia mėgina gerumui sukilius albaniečius nuraminti, nors siulo jiems namieje savistovystę, siulo daug pinigų laisvės negu jie iki šiol turėjo, bet tas neišduoda vaisių.

15 berželio dieną Londonan atėjo žinia, buk Albanijoj buvo vėl kruvini susirėmimai albaniečių su kariūnėmis, kuriuose užmušta net su viršum tūkstantis kareivių. Nežinia todėl dar, kas goro iš sukilimo Albanijoj išeiti. Dabar sukilėliai pasigarsino visai nuo Turkijos nepriuginimais ir už nepriuginimę savo krašto jie kariauja. Bet ar jį iškovos ir iškovojė ar daug pelnys, tai jau visai kitas dalykas. Atsikyrusi Albanija ir Macedonijos dalis albaniečių apgyventa turėtų ne daugiau kaip 3 milijonus gyventojų. Taip mažam kraštui sunku but atsiginti nuo galingesnių už Turkiją priešų, o tokiais yra Italija ir Austrija, kurios nuo senai įsiekio progos pagriebti sau Albaniją. Po jų valdžia, be abejonės, Albanija ir tiek savistovystės neturėtų, kiek turi jai esant po Turkijos valdžią.

Londono laikraštis "Chronicle" gavo žinią iš Konstantinopolio, jog Azijatiškoj Turkijoj kurdai vėl pradėjo skerti krikščionis armenus distriktuose Bittlis, Diarbekir ir Moush. Armeniskasis patriarchas atsisaukė prie Turkijos vidaus ministerio reikalaujamas, kad pasirūpintų padaryti galą toms žmonių skerdynėms.

AUSTRIJA.

Austrijoj atsibuvo parlamento atstovų rinkimai. Iki šiol parlamentė daugiausiai atstovų turėjo krikščionių socialistų partiją. Da-

bartinuose rinkimuose ji daugiausiai nužudė. Nors ir dabar parlamente dar vis krikščionių socialistų yra daugiausiai, bet visgi jų skaitlius labai sumažėjo. Tikro atskirų partijų atstovų skaitliaus dar negalima žinoti, nes daugelį apskričių reikės antrą kartą rinkti, nes dabar nei vienas kandidatas negavo pakaktinai balsų.

Sveikata Austrijos cėsioriaus negeriausia, todėl laikraščiai garsina, buk jis nori visai nuo sosto pasitraukti, jį atiduoti sosto impėdinui. Daugelis mano, kad numirus, ar nuo sosto pasitraukus dabartiniam, turinčiam su viršum 80 metų cėsioriumi, Austrijoj prasidės valdai, nes tik senasis cėsiorius palaiko kruvoj tarp savęs nesikenciančias tautas, be jo Austrija gali suskilti, pasidalinti į mažas viešpatystes; vokiečių gi apgyventų provincijos nori su Vokietija susivienyti.

Bet tam pasipriešintų ypač Prancūzija, Anglija ir Maskolija, kurioms labai neparankus būtų dar didesnis Vokietijos padidėjimas, didesnis susikurtinimas. Priskyrimas vokiečių Austrijos provincijų prie Vokietijos be karo neapsieitų Europoj. Todėl sveikata Austrijos cėsioriaus taip svarbią lošio rolę Europos politikoj. Kol gyvas Austrijos cėsiorius, tol ir Vokietija savo godumo nedrįsta parodyti.

IS LIETUVOS.

IS VILNIAUS.

Vilniaus gydytojai žydai, dalyvavę japonų ir turkų karuose, sutaisė ir nušuntė kaunš kiam atstovui Fridmanui V. Dūmon savo protestą prieš valstybės apgynimo komisijos sumanymą nebeimti žydų kariūnėn.

Gegužės 9 buvo pirmasai įsteigiamasai baltarusių klubo susirinkimas. Tasai nesenai Vilniaus gubernatoriaus leistas klubas vadvis "Baltarusių muzikos-dramos Būrelis". Susirinkimas išsyrinko valdybą ir revizijos komisiją. Per vasarą valdyba turės pasirūpinti suradimu pinigų butui nusamdyti. Įsteigta dvi komisijai: muzikos ir teatro, kuriėdvi ir rūpīs choro sutvarkymui ir vakarų rengimui. Narlo mokestis ne mažiau kaip 5 rubl. metams. Nutarta, kad tuo tarpu visi klubo reikalais kreiptųsi į vieną iš įsteigėjų p. Borisą Danilovičių (Vilnius, Sv. Jurgio pros. 4. 10).

Gegužės 17 d. Gardino teisme pradėta nagrinėti kai kurių Vilniaus miesto valdybos narių bylą dėl valdybos buchhalterio Pasternackio išalkvotų kitkart miesto pinigų. Tasai Pasternackis, beveždamas miesto išlo buchhalteriją, prisavino sau miesto pinigų 144 tūkstančių 852 rublių 25 kap. ir paskui pabėgo. Kaltinami: buvusieji miesto galvos: Bercholdas ir Vėslavskis ir b. miesto valdybos nariai: gen. Šarkis, Šapinskis, Blaževičs, Palinskis, Zubovič ir Jankovskis, kad nežiūrėję Pasternackio vedamųjų sąskaitų ir tokiu būdu leidę jam pasisavinti tuos pinigus. Byla, tur-būt, truks kelias dienas.

Miesto valdyba, žadėdama įtaisyti Vilniuje kanalizaciją, buvo išsiuntusi į užsienio miestus savo narį Tupalskį ir inžinierį Sokolovskį prisizūrėti, kaip įvykdomai; kai kurie net ištuštinė jo kanalizaciją. Šiomis dienomis juodu jau sugrįžo Vilniun aplankę šiuos Vokietijos miestus: Berliną, Hamburgą, Dusseldorfą, Kelną, Maino Frankfurtą, Altoną, Hanau, Dresdeną, Zgorzelicų ir Bito-mių.

Iš Vilniaus miesto valdybos narių, teisiamų šiomis dienomis Gardine dėl Pasternackio apsiavogimo — Jankovskis ir Zubavič — teismo rumai išteisino, Ki-

tus gi kaltinamuosius: Venslavskį, Bertholdą, Šarskį, Lapinskį, Blaževičių pripažino kaltais neprižiūrėjime tarnautojų, bet paliosavo juos nuo bausmės, kadangi daug laiko jau pralinko nuo jų papildyto prasiakaltimo.

Vilniaus mokslo apskričio valdyba tikisi galėsianti šiais 1911 m. inkurti miesto mokyklas šituose miest. ir miesteliuose: Vilniuje (4-tą miesto mokyklą); Dalginave (Vileikos pav.), Eišiškiuose (Lydos pav.), Druskininkuose (Gardino pav.), Antono-polyje (Kauno pav.), Vieksniuose (Šiaulių pav.), Kedainiuose (Kauno pav.), Šančiuose (Kauno priemiestyje), Janavoje (Kauno pav.) ir Aleksandrovske (Raseinių pav.).

Vilniaus pomologų Draugija patarė mūsų krašto sodnų savininkams šiemet sodnų pigiai neišleisti nuomon, nes pernai šal-na buvo pagadinusi pietų Rusijos vaisius, o šiemet visų gu-bernijų, gulnicų toliau į šiaurę.

— Lietuvos žinios —

LIETUVIŲ PADĖJIMAS VILNIAUS VYSK.

Pradžioj gegužės m. Valdytojaus kun. Michalkevičiaus buvo atsiųstas į Giedraičius nemokas lietuviškai kun. Černevskis tirti nęti lietuvių-lenkų raišius. Lietuvių klausinėjo su vertėjo pagalba vieną dieną, o lenkiškai kalbančius, kurių nedangiau kaip lietuvių, dvi dieni. Vertėju buvo Paberžės klebonas kun. Vaitiekūnas, padėjęs savo bažnyčioj įsinaikint lietuviškas pamaldas. Nesuprantamie, kam kun. Michalkevičius siuntė tardymui tai didžiausį lietuvių priešininką, nemokantį dagi be vertėjo su žmoniškis susikalbėti.

Gegužės 14 d. Giedraičių policija suėmė du lenkų agitatorių, berenkančių po parapiją paraus ant kazin-kokių prašymų. Lietuvių sekmadienį gegužės 15 d. laukiama laike pamaldų lenkininkų užsiuolimo. Žmonės bijosi net bažnycion eit, kad negautų stumdyti arba net ir mušti. Visoj parapijoj didelis inir-timas. Lenkininkai šmeičia, keikia ir visai apkalbinėja lietuviškai kalbančius. — M. Z.

— Vilniaus —

IS PŪNIOŠ, Vilniaus gub.

Mūsų parapija grynai lietuviška. Kai kurie (tokių mažai) moka ir lenkiškai. Bet nei vieno nerastume tokio, kuris nemokėtų lietuviškai. Pridedamosios pamaldos visuomet būdavo lietuvių kalba, neskaitant atlaidų, per kuriuos sakoma du pamokslu lietuvių ir lenkų kalba. Tai daroma dėl atvykstančių svečių iš kitų parapijų.

Ligšiol pas mus buvo ramu. Bet ramumas ne visiems tapinka. Taigi ir pas mus atsirado jos ardytojas. Tai p. Vaidėlis, turis Pūnios parapijoj mažą palivarkėlį. Išgalvojęs kažkokią "polską viarą", ėmė inkalbinėti žmonėms, kad reikia į bažnyčią įvesti lenkų kalbą (būsią gražiau), reikią iškelti visų pirmu šis klebonas ir t. t. Vazinėja po parapiją, pradžią už pasirasymą po prašymu to r. ir sakosi, kad jam valdytojas liepęs surinkti to parašų. Neatbaido mūsų karzygio nei lietuvių pajaukumai; kai kurie net ištuštinė jo kanalizaciją. Šiomis dienomis juodu jau sugrįžo Vilniun aplankę šiuos Vokietijos miestus: Berliną, Hamburgą, Dusseldorfą, Kelną, Maino Frankfurtą, Altoną, Hanau, Dresdeną, Zgorzelicų ir Bito-mių.

Iš Vilniaus miesto valdybos narių, teisiamų šiomis dienomis Gardine dėl Pasternackio apsiavogimo — Jankovskis ir Zubavič — teismo rumai išteisino, Ki-

IS TRAKŲ.

Dvarininkas Skaržynskis Trakų pav. intaisė pavyzdinę žuvininkavimo ūkį. Nesenai Vilniaus žuvininkavimo draugijos buvo gaudomi jo tvenkinyje kar-piai. Sugauta 72 svaru karpių; kai kurie svėrė po 7 sv.; didesnieji pabėgo. Pastebėta, jog karpiai nevyksta auginti, nors auginta juos labai rūpestingai.

— Vilniaus —

IS KRUONIO, Trakų pav.

Valsčiaus pačią vežiojimui žemiečių viršininko, viršaičio ir kitų laikė jau 30 metų žybul, kuriam mokama buvo 2100 rubl. metams. Šiemet panorėjo taigpi ją paimti ir ūkininkas Zaščius. Susirinkus seniūnams ir rink-tiniam, prasidėjo derybos. Žy-das pažadėjo duoti 250 rublių magaryčioms, Zaščius gi 300. Valsčiaus sueiga nutarė pavesti pačią ūkininkui Zaščiui už ta-pačią algą ir 200 rublių maga-ryčioms. Valsčiaus raštininkas, matomai žydo gerokai pamylė-tas, išgirdęs balsuojant už Za-ščių, staiga susirgo ir apsimetė, negalįs naujo nutarimo užrašyti ir, užsidaręs savo kambaryje, atsigulė. Tada kai kurie rinkti-niai ėmė jį bauginti skundu ir gubernatorių o kadangi ir tas negelbėjo, nieko nelaukdami, ke-liese inėjo į jo kambarį ir, prie-varta išsivedę į raštinę, prispyrė jį užrašyti valsčiaus nutarimą. Taigi mat, mūsų žmoneliai jau liovėsi valsčiaus ponams rankas bučiavę. Tik ar ne pažadėtieji rubliai magaryčioms suteikė šiuo žygiu jiems drąsos.

— Lietuvos žinios —

IS DAUGELISKIO, švenč. pav.

Nors šio miestelio vardas kilęs, anot žmonių, iš žodžių: "daug gilių", tačiau vargiai ra-sis kame toks tamsus svietelis, kaip čia! Žemė čia visų geriausia, o tečiau važnuojant lankais matai čia, tai ten po keliolika r-zių neiriamos. Mat čia išsipla-tinusi yra vadinamoji "burloky-stė". Vadinasi, pavarasio sulaukę, visi vyrai nuo 15-kos metų pra-dėję iki senų — visi važnuoja į Ameriką ir kitus pasviečius. Ten per vasarą po urvus besitranky-dami fizikai ir doriskai nuopula ir grįžta ištvirkę, girtuokliai ir be sveikatos. Bet ir išvažiuoda-mi kiti, iš "padriadėčių" rankpi-nigius paėmę, tuoj juos Ignali-nos (stotis, iš kur išvažiuoja) monopolyje paliečia ir į vagoną

— Vilniaus —

IS KURŠENŲ, Šiaulių pav.

Plati Kuršėnų apielinkė ap-sėsta Gružauskio dvarais. Tai ponas didikas, prieš kurį viskas, liavo, išlapavo; ganta pabudusi iš ilgo poilsio, rodos žaistė-žaidė savo gražumu. Tik stai-rų pakraščiais buvo išdėliojęs užnuodytos gyvulių dvėselienos. Sakėsi daras tai kad apielinkės šunų apsiginti, kad jo žvėrienos nevaikytų. Ir ištikrųjų, šunys ėmė dvėsti pikčiau marui užėjus. Nepabota net policijos reikala-vimo, kad tą dvėselieną užkastų: ji liko begulinti, dvarininko galybė belidudama, tik... lig laikui. Subruzdavo žmonės, su-kruto ir policija. Gegužės 5 d. dēlei to buvo teismas. Žemiečių viršininkas nubaudė Gružauskį už nepildymą policijos įsakymų 50 rubl. pabaudos ir už dvėselie-nos išmėtymą 25 rubl. Be to gi keliems valstiečiams ir vienam gelzkeliečiui buvo nuteista atly-ginti už padvėsiusius šunis po 100 rubl.

— Lietuvos žinios —

IS TRAUPIO, Ukmeig. pav.

Traupio apylinkėn atkėlavo iš kazin-kur ir bastosi po žmones nemokas nežodelio lietuviškai rusas, kuris giriasi mokas pui-kiausiai — gražiai ir stipriai iš-baltinti spūzinius valgiui virti puodus. Baltinas nebrangiai, nu-puodo po 20 kap., ir po 15 ka-peikų — jei valgyt gaunąs lasi-nių. Moteris, džiaugdamas su-silaukusios tokio meisterio ne-brangininko, duoda jam darbo. Jisai nudažęs ištrupėjusius puo-dus, pastatęs ant krosnies ap-dengia, įsakydamas tris dienas ne nepažiūrėti, kad geriau išdžiū-tų. Po trijų dienų atidengus pa-sirodo, jog jie ištepti paprastais teplojamais milteliais su kokiais tai riebuliais, kurie nekuomet

— Vilniaus —

IS KULIŲ, Telšių pav.

Siemet pas mus pavaras lig šiol buvo gražus, tik truputį pei-sausas. Nuo pusės balandžio prasidėjo tokios kaitros, kad net liepos mėnuo jų būtų nesigėdijęs. I tris dienas viskas suža-rodė, nusilenkti turėtų. Taip, tur-būt, ir jo manyta, bet kartą apsirakta. Vieną dieną savo dva-ryj pakraščiais buvo išdėliojęs užnuodytos gyvulių dvėselienos. Sakėsi daras tai kad apielinkės šunų apsiginti, kad jo žvėrienos nevaikytų. Ir ištikrųjų, šunys ėmė dvėsti pikčiau marui užėjus. Nepabota net policijos reikala-vimo, kad tą dvėselieną užkastų: ji liko begulinti, dvarininko galybė belidudama, tik... lig laikui. Subruzdavo žmonės, su-kruto ir policija. Gegužės 5 d. dēlei to buvo teismas. Žemiečių viršininkas nubaudė Gružauskį už nepildymą policijos įsakymų 50 rubl. pabaudos ir už dvėselie-nos išmėtymą 25 rubl. Be to gi keliems valstiečiams ir vienam gelzkeliečiui buvo nuteista atly-ginti už padvėsiusius šunis po 100 rubl.

— Lietuvos žinios —

neišdžiūva. Meisteris dar jaunas vaikas, metų apie 18, gelton-plaukis, raudonas, augstas. Kai užsukus kiton kokion apylinkėn, reiktų pasisaugeti.

Iš pavarasio žmonės labai su-judo dejuoti su pašaru. Tie, kurie turėjo šieno parduoti, tai ne-žinojo kaip kainas didinti. Kai-kas manė, kad ilgai bus šalta, — nedavė pigiai, tai dabar ir at-siliko jam visas šienas. Mat, vėnu kartu netikėtai sušilo ir pradėjo žmonės ganyti gyvulius. Žolė auga gražiai; javiai, matyt, bus geri — ikišiol auga gana greitai; dobilai iš po žemės ma-tyt geri, net ir tie, kur po pū-dymą sėti. Užtat sodnuose šie-met matyt mažiau vaisių nei pernai pavasarį: žiedų mažai tik grūšių kas turi — tai žydi ne-mažai. Pernai vasarą vežant na-mo javus nuo lauko, daug buvo matyt pelių; rudenį klijomuose ir daržinėse žmoneliams ir la-bai daug nuostolių padarė: su-pakajo grūdus, šiaudus ir šle-ną, net ir bulbes — kieno duo-bėse buvo pakastos. Senesnieji žmonės sako, kad pelės pakajo ir jų daug atsiranda prieš "vai-nas".

— Vilniaus —

IS VABALNINKO, Pan. pav.

Inkūnų kaimo jaunimas geg. 1 dieną surengė gegužinę. Diena graži, namie sėdėt trošku... valio į žaliąją pievelę! Ramiai jaunimui besiblojavant, atvažio-jo policija, sustatė protokolą ir vi-sus surašė. Drebe iš baimės, nežinodami, į koki Sibirą mus išgrus?

Tą pačią dieną tris berniokai šaundininkai Natiskų kaimo, jau Vabalninke aludėje gerokai su-kanę, grįždami užėjo pas ūki-ninką A. (tuo laku čia buvo pakasinos) ir paprašė alaus. Ga-vę kibirą alaus ir jį išgėrę, pa-reikalavo antrojo. Negavę, su-daužė kibirą ir nuėjo pas kitą ūkininką M. Rado jau miegan-čius šeimininkus ir jų vaikus. Puolė prie šeimininko, nutraukė nuo lovos ir, grąsydami užmuš-ti, parikalavo alaus. Išsprukus iš jų nagų šeimininkui ir išbė-gus pro duris, mušeikos jį išsivė-jo; tuo tarpu moteris užsimetė duris. Bet tuoj mušeikos vėl pradėjo įkurtusias belsties ir lau-ži duris. Moteris išsigandusios spruko pro langą. Išlaužė du-ris, sudaužė užbonus, puodus, puodynes ir viską kas tik į jų rankas pakliuvo.

Tą pačią naktį ūkininkai puo-lėsi į policiją, bet nieko nesura-dė, nes šis buvo užimta Inkūnų jaunimo surašymu. Ant ryto-jaus apsilskundus pristovii, šis, patyręs kad niekas nebuvo Na-tiskiuose nė užmuštas, nė su-žeistas, ranka numojęs, pasakė: kas man bėda.

— Vilniaus —

IS KURŠENŲ, Šiaulių pav.

Plati Kuršėnų apielinkė ap-sėsta Gružauskio dvarais. Tai ponas didikas, prieš kurį viskas, liavo, išlapavo; ganta pabudusi iš ilgo poilsio, rodos žaistė-žaidė savo gražumu. Tik stai-rų pakraščiais buvo išdėliojęs užnuodytos gyvulių dvėselienos. Sakėsi daras tai kad apielinkės šunų apsiginti, kad jo žvėrienos nevaikytų. Ir ištikrųjų, šunys ėmė dvėsti pikčiau marui užėjus. Nepabota net policijos reikala-vimo, kad tą dvėselieną užkastų: ji liko begulinti, dvarininko galybė belidudama, tik... lig laikui. Subruzdavo žmonės, su-kruto ir policija. Gegužės 5 d. dēlei to buvo teismas. Žemiečių viršininkas nubaudė Gružauskį už nepildymą policijos įsakymų 50 rubl. pabaudos ir už dvėselie-nos išmėtymą 25 rubl. Be to gi keliems valstiečiams ir vienam gelzkeliečiui buvo nuteista atly-ginti už padvėsiusius šunis po 100 rubl.

— Lietuvos žinios —

IS SKAPIŠKIO, Ezerėnų pav.

Gegužės 11 d. atvažiuos Pan-delio pačto viršininkas į Skapiškio pačią pasiviečėty; anksti rytą išėjęs į sodną, šovęs sau krūtinen iš revolverio. Kiti iš-girdę šūvio truksmą, subėgę, pa-matė begulintį, bet dar gyvą žmogų. Tuojau pareikalauta gy-dytojas, kuris apžiūrėjo ir išėmė kulipką; gydytojas tikrina, kad išgyvąs, nes kulipka nepataikius į širdį.

— Lietuvos žinios —

IS TELŠIŲ.

Mūsų bažnyčioj pamaldos be-veik visos lenkiškai. Prasidėjo gegužinės pamaldos. Klebonas pamokslą pasakė lietuviškai — ne visi supranta lenkiškai. Jis taip pasakė: Rožančius kalbėsi-me lenkiškai, nors parapijonis ir pyksta. Dėlko ne lietuviškai? Dėlto, kal lenkų daugiau susi-renka; o jei kalbėtume lietuvi-škai, tai miesto inteligencija, zi-noma lenkai, neatvyktų pamaldų klausyti. Reikia, girdi, taikni-tis prie jų, kad nesalintys nuo bažnyčios.... Toks klebono pa-mokslas žmonių neužgandino. Visų pirma jaunomėnė atsiskyrė. Lenkai kalba ir gieda len-kiškai, o lietuviai — lietuviškai. Buvo nemažai ir ūkininkų; lie-tuvių susispietė didokas būrelis. O lenkų, kaip prisiėjo keletą kar-tų pastebėti, zinoma, davatkų vos-ne-vos susirenka kokais 30, ir tai ne kiekvieną dieną. Lietu-viai buvo pradėję rinktis kuopo-mis, bet, kam tai pranešus, jog užtai gali būti bausmė, liovėsi.

— Lietuvos žinios —

IS PLŪKIŲ, Panevėžio pav.

Jau nuo Velykų darbuojasi čia matininkas, hematodamas žemę į kolonijas. Inžinierius su padė-jėju hydrotechniku išvedžiojo li-nijas, kur reikią iškasti griovius. Mat, plūkiečiai, sutarę keltis į kolonijas, sutarė ir pel-kes nusausti. Už nusausinimą pelkių sutiko išmokėti per 10 metų daugiau kaip 1000 rubl. Įvairiais kloniais, kuriais būsią iškasti grioviai, išvestos linijos ilgesnės kaip 5 verstų. Griovius kas užu poros metų, sako, rusai atvažiuosą iš kitur atlikti tą dar-bą. Susirinkę plūkiečiai savo pa-rašais patvirtino šį nutarimą: 1) kuomet bus iškasti grioviai — labai juos prižiūrėti, kad ateytę ne užsikontų, neužtektų; 2) kas nepildys nutarimo t. y. ilgainui nekuops sau pasiskirto griovio, bus baudžiamas 50 kapeikomis nuo sieimininkus ir jų vaikus. Dabar inžinieriai atvažiojo į Senamiesčio sodžiu, kur taip-pat vedžios linijas palei griovių.

— Vilniaus —

IS RASEINIŲ, Vilniaus gub.

Šiomis dienomis vietinės mie-sto mokyklos trečios klasos mo-kynas gavo kvotime klasų laip-snį iš rusų kalbos. Iš apmau-do šovė į inspektori, bet nepa-taikė. Tuomet šoko pro langą iš antro gyvenimo, smarkiai su-sitreukė ir sulaužė sau ranką. Tiek vis delto nuomonės dar tu-rėjo, kad pasikėlus nubėgti dar šulnin skandintys. Iš šulnio iš-traukė jį ir paguldė ligonbutir. Gyvenimas jo pavojuje.

— Lietuvos žinios —

IS KULIŲ, Telšių pav.

Siemet pas mus pavaras lig šiol buvo gražus, tik truputį pei-sausas. Nuo pusės balandžio prasidėjo tokios kaitros, kad net liepos mėnuo jų būtų nesigėdijęs. I tris dienas viskas suža-rodė, nusilenkti turėtų. Taip, tur-būt, ir jo manyta, bet kartą apsirakta. Vieną dieną savo dva-ryj pakraščiais buvo išdėliojęs užnuodytos gyvulių dvėselienos. Sakėsi daras tai kad apielinkės šunų apsiginti, kad jo žvėrienos nevaikytų. Ir ištikrųjų, šunys ėmė dvėsti pikčiau marui užėjus. Nepabota net policijos reikala-vimo, kad tą dvėselieną užkastų: ji liko begulinti, dvarininko galybė belidudama, tik... lig laikui. Subruzdavo žmonės, su-kruto ir policija. Gegužės 5 d. dēlei to buvo teismas. Žemiečių viršininkas nubaudė Gružauskį už nepildymą policijos įsakymų 50 rubl. pabaudos ir už dvėselie-nos išmėtymą 25 rubl. Be to gi keliems valstiečiams ir vienam gelzkel

Sovimos priežastis nežinoma.
Dabar nugalėtoji Rokiškio li-
gonbutis.

— Vilnius —

IS SIAULIŲ.

Siauliuose bus ūkio paroda
rugsėjo 3, 4 ir 5 d. šių metų.
Parodą rengia Kauno ūkio
Draugijos Siaulių Skyrius.

— Vilnius —

IS SUVALKŲ.

Varšavos Teismo Rumų Sky-
rius su luomų atstovais gegu-
žės 11-25 d. š. m. nagrinėjo šias
politiskas bylas:

1) Jono Ivanačio iš kaimo Su-
kėty, Griškabudžio vals. Nau-
miesčio pav. kaltinamo sulig 1
d. 103 str. Naujų Krim. Įst. 1903
m. Nuteistas sulig II d. 103 str.
8 mėnesiams tvirtovės. Atsėdėtas
kalėjime laikas prieš teismą už-
skaitytas. Kadangi prieš teismą
atsėdėjo apie 10 mėn. paleistas.

2) Aleksandro Krsavino, bu-
vusio kareivio iš Jaroslavo gub.
kaltinamo sulig 130—I d. ir 131
—I d. Nuteistas sulig šių str. 3
metams tvirtovės.

3) Juozo Gaizausko, Antano
Danialio ir Butvilos, nuo Alek-
sotos, kaltinamų sulig I d. 103
str. Naujų Krim. Įst. ir 1546
Sen. Krim. Įst. Nuteisti sulig
II d. 103 str. Juozas Gaizauskas
1 met. ir 6 mėn., ir Antanas
Danialis 6 mėn. tvirtovės, But-
vila suvisu išteistas.

4) Vincento Preiškos, kaimo
Šikšnių, Kibartų vals. kaltinamo
sulig II d. 103, 2 p. I d. 130 ir
131 str. Nuteistas sulig šių str.
1 metams tvirtovės. Užskaityta
jau atsėdėti prieš teismą apie
8 mėn.

5) Buvusio I Valstybės Du-
mos atstovo Gimaus kaltinamo
sulig II d. 104 str. Nuteistas
sulig šio str. 2 mėn. tvirtovės.
Atsėdėsis prieš teismą mėnu
suvisu užskaitytas.

Visos bylos buvo prie užda-
rytų durų. J. B.

— Lietuvos žinios —

IS NAUMIESČIO, Suv. gub.

(Nuo mūsų korespondento).

Rūpesčių trijų valstiečių ūki-
ninkų — Sankūno, Keručio ir
Urbanto buvo čionai 28 ge-
gužės (n. k.) įsteigiamas „Ma-
riampolės ūkininkų Draugovės
Naumiesčio Skyrius“ susirinki-
mas pas Endrulaitį. Susirinki-
man atvyko 25 asmenys. Iškart
prisirėdė draugijon 14 žmonių.

Iš jų valdybion slapto balsavimu
išrinkti šie žmonės: Sankūnas,
Kerutis, Prapulianis, Stankev-
čia, Urbantas, Vosylus. Susi-
rinkimai nutarta laikyti kas mė-
nuo. Mokestis — trys rubliai me-
tams ir rublis įrašų.

Iš viso ko matyti buvo dide-
lis užsiteresavimas draugija,
gincų irgi netrūko. Ateityje ga-
lima tikėtis, jog draugija plėto-
sis, nes nestokuoja veiklių narių.

Tečiau davatkos jau vis kal-
ba: girdi, „susidarė „bedievių“
kuopa“.

Tvarka buvo nepergeriausia,
vieną pusgirtį ūkininką reikė-
jo net pašalinti iš susirinkimo.

Keletas atvykusių susirinki-
man, dėl pasivėlinimo, negalėjo
būti prirašytai. Palikti kitam
kartui. V. Krivaitis.

IS DOBROVALĖS VAL.

Suvalkų gub.

(Nuo mūsų korespondento).

Jau rašiau, kad mūsų valsčius
netekome baises lupiko ir val-
džios pataikuno, vaito F. Boja-
nausko, kuris išsidangino į Alek-
sotą, Mariampolės pav. Gegužės
15-tą viršininkas Naumiesčio pav.
paskyrė rinkimus naujo vaito.
Išrinkome du kandidatus — Adol-
fą Pertiką ir Ant. Guogą. Pir-
mas gavo 200 balsų, o antrasis
249. Prigulėtų užtvirtinti A. G.,
bet Pertikas turi interakę pas
valdininkus, nes laisvės laike ne-
patingėjo su kazokais jodinė po
miskus ir politikoj veikiančius
išdavinė; todėl mes tikime, kad
ir su mažiau balsų jis ims viršų
ant gausio jų daugiau. Abudu
nebaigę pradinės mokyklos.

Pavasaris buvo labai šiltas, bet
dabar atšalo, lytaus nėra, tai va-
sarojas labai prastai atrodė.

Bobrovališki.

RYGOS PAKRAŠČIAI.

Lig latvių mums dar toli...
Gyvenant tarp latvių, patėmija-
ma tarp jų ir lietuviai. Latvis
savo kalbos nežemina, visur ją

vartoja ir nors daug kalbų mo-
kėtu, savosios kita nepakeis. Pa-
duotuvėse ir sankrovose, ar jos
būtų vokiečių ar žydų, kitaip
nekalbės kaip latviškai. Kur lat-
viškai nemoka, jie nesilanko ir
nekartą atsitinka, kad išsina ne-
prikę tik dėl to, kad pardavėjas
nemokėjo arba nenorėjo latvi-
škai kalbėti.

Ne taip elgiasi lietuviai. Jie
ne tik nuo svetimačių slepiasi,
bet ir tarp savųjų lietuviškai ne-
nori šnekėti. Ne mažai yra san-
krovų savininkų lietuvių, kurie
noriai kalbėtu su savo tautiečiais
prigimta kalba, bet nelaimė: nė-
ra su kuo kalbėti. Užkalbink
vieną kitą kartą lietuviškai, žiū-
rėk — jis vėl sau „lenkiškai“
šneka: „Prošu dat punt smulkie-
go cukru, dvapunt muila žol-
tego“ ir t. t. Sirdį suskau-
sta matant tokį mindžiojimą pri-
gimtos kalbos, bet nevisiems
inkalbėti. Kitas supyksta — ir
po pirkėjų....

„R. G.“ buvo pristata visa eilė
kirpikų lietuvių išsivadėjusių pri-
gimtos kalbos ir virtusių „len-
kais“. Pas latvius tokie būtų už-
sitarnavę „karklų vokiečių“ var-
dą ir tautiečiai nebelankytų jų
įstaigų. Pas lietuvinus-gi tokie
daugumos akyse „poniškesni“,
nė prigimtos kalbos niekinimas
pas juos paprastas dalykas....

Livonijos Augintinis.

— Rygos Garasas —

IS PETERBURGO.

Gegužės 9 d. Peterburge at-
daryta spaudos paroda. Svarbios
skaitlinės paduodamos, kiek ke-
kių laikraščių spaudinama Ru-
sijoje. Rusijoje 1908 metais spau-
dinama buvo 2,028 laikr., 1909
m. — 2173 laikr., 1910 m. —
2391 laikr. Praeitais metais buvo
spaudinama rusiškų: laikraščių
680 ir žurnalų 1,109; lenkiškų:
laikraščių 59 ir žurnalų 199; vo-
kiškų: laikraščių 36 ir žurnalų
25; latviškų: laikraščių 23 ir
žurnalų 25; ingaunų: laikraščių
24 ir žurnalų 20; lietuviškų: lai-
kraščių 4 ir žurnalų 13; gruzi-
nų: laikraščių 11 ir žurnalų 16
ir t. t.

Daugiausia laikraščių spauzdi-
namą Peterburge (555); Ma-
skvoje (297), Varšavoje (212),
Vilniuje (52), Rygoje (72) ir
taip toliau.

Iš viso laikraščiai buvo išlei-
džiami 227 miestuose.

— Lietuvos žinios —

IS MASKVOS.

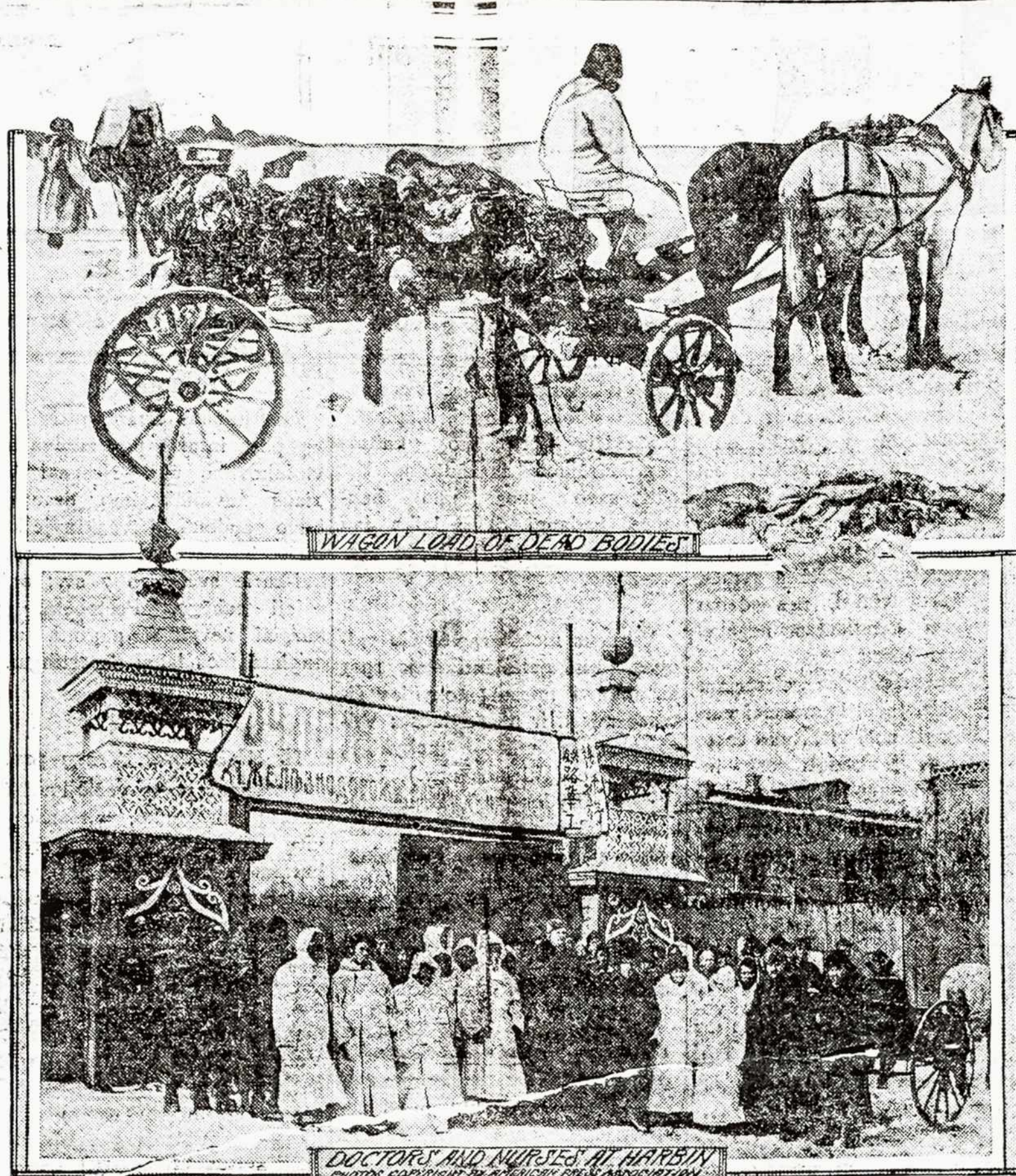
Gegužės 13 d. buvo išgaben-
tas etapu Jemisiejaus gubernijon
lietuvis studentas Albertas Va-
balas. Maskvos Centraliniame
kalėjime jis išbuvo kelias dienas.
Vietiniai jo draugai sužinojo vos
tą dieną, kada jis liko išgaben-
tas.

— Lietuvos žinios —

„TAUTISKOJI“ LIETUVIŲ POLITIKA.

Pastaruoju laiku Vilnių einas
rusų tautininkų laikraštis „Die-
lorusskaja Zira“ labai činė užta-
ravoti lietuvių prieš lenkus. Tai
daro ir kiti pusiau valdiški rusų
laikraščiai. Jie stačiai sako, kad
valdžia lietuvių turi paremti ko-
voje su ulenkais, kad Vilnių ant
vyskupo sosto turi sėdėti tikras
lietuvis tautininkas, o ne len-
kas ir ne sulenkėjęs lietuvis. Mat,
rusų valdžiai dabar ypač rūpi,
kad baltgudžiai katalikai nepri-
sišlietu visai prie lenkus, bet eitų
prie rusų. Tat jie tikisi, kad
esant Vilniaus vyskupijos dvasi-
škais viršininkais lietuviams, šie,
iš neapykantos prieš lenkus, ir
baltgudiškas parapijas pasiųs to-
pikus kunigus, kurie su parapijo-
nais kalbės ne lenkiškai, bet ru-
siškai ir tuomi apsaugos nuo su-
lenkėjimo.... Maža to, jie (ru-
sai), už tokią didelę lietuviams
„geradarybę“, tikisi da, kad ir
lietuviai iš savo pusės turi vald-
žiai pagelbėti ir neiti prieš „B.
Ž.“ net rašo, kad „platūs lietu-
vių visuomenės sluogsniai“ ne-
užganėdinti dabartiniu atstovu
Dumoje A. Bulota, ir, esą, į atei-
nančią Dumą lietuviai žada rinkti
Dumon lietuvių tautiečius —
valdžios šalininkus, — tokius
kaip kun. Dambrausko „Draugi-
ja“ nurodė.

Kokia dvasia rusų valdžios
per tą laikraščio lupas kalba —
čia ne taip svarbu. Užtenka to,
kad Vilniaus lenkų endekai labai
sujudo. O mūsų „tautos“ reika-
lų „vienintelė“ apginėja „Viltis“,

Mandžūrijoj ir šiaurinėj Chinų dalyje siaučia maras. Žmonės miršta tukstančiais. Viršutinėje paveikslėlio dalyj matome pilną vežimą lavonų, vežamų į laukus sudeginimui. Apačioj — ties prieglaudos namų vartais — burys gydytojų ir galtingųjų seserų, besirūpinančių maro aukomis.

kaip matyt iš paskutinių nu-
merių, tuomi rusų laikraščių lie-
tuvių globimu labai užganėdin-
ta. — Taip dalykams stovint, tru-
putį jau suprantama, dėlko Vil-
niaus vyskupijos valdytojas kun.
Michalkevičius pastaruoju laiku
vėl ėmė rodytis lietuviams toks
meilus. Apart vilniečiams lie-
tuviams pašvęsto laikraščio,
„Vilties“ No. 55 apskelbta nau-
jas „cirkuliaras“, pagal kurio iš-
rodo, kad maišytose parapijose
visų tautų parapijonių reikalai tu-
rės būti lygiai apūpinami. Nors
tas cirkuliaras gali būti savo
kelio, o parapijose tvarką vėl sa-
vo, bet visgi tai... „zing-
snis“....

— Lietuvos ūkininkas —

Delei išeivystės.

Lietuvoj visi kalba tik apie
svajonį šalį — Ameriką. Vi-
sur Lietuvoje išgirsi kalbant:
Amerika, Amerika.... Ir bėgti
bėga Amerikon vyrai, moters, o
su jais ir mazi vaikai.
Jau velionis Dr. V. Kudirka
suprato išeivystę arba bėgimą
Amerikon, kaip palakančią ryk-
štę ir pasigriebęs plunksnos, mė-
gino ją sulaukyti. Ir išties, ką
mums duoda išeivystė, o ką mes
turėtume iš to pusmilijonio pa-
bėgusių tėvynainių?

Išeivystė iš Lietuvos neina
mažyn, bet didinasi. Bėga mū-
ši žmonės ne tik Amerikon, bet
eina pulkais Vokietijon, o pasku-
tiniu laiku, papildus kalboms, jog
Amerikoj nepergeriausia — sun-
kas gauti darbas, daugelis darbi-
ninkų pradėjo traukti Afrikon į
anglų koloniją Transvaalijon irgi
„auksu kalnų“ jieskoti. Tiesa,
dar Afrikon bėgimo liga užsikre-
tus nevisa Lietuva, labiausiai
trukdo bėgimą Afrikon kelionės
brangumas, užtat tenai eina tur-
tingesni. Bernukams Afrika pa-
siekiama. Ir kur lietuvių nėra.
Daugelyje Rusijos miestų jau
knibždė knibžda lietuviai; daug
jų užtiksi Sibire, Turkestane,
Lenkijoj. Ten išėjo ne tik tam-
sy darbininkai, jieskanti duonos
kašnio, bet ir daugelis Lietuvos
šviesuolių turi ten šiltas victle-
les. Visų jų ryšiai su tėvyne la-
bai silpni, daugelis sugudėja, iš-
tautėja — tiesiog prazūsta tė-
vynei.

Ir kas tie išeiviai? Kodėl jie
svarbūs Lietuvai? Amerikon lietuvių bėga da-
ugiausiai, todėl ta išeivių dalis
svarbiausia.
Vyrai sveiki, pilnam stiprume,
nuo 20 iki 40 metų sulaukę pro-
gos, dumia už jūrių. Ir vis tai,
tvirčiausios spėkos. Bėga Ame-
ricon bežemiai darbininkai, jau-
ni ūkininkaičiai, kuriems nubodo

dirbti pas tėvus, eina visi į ie-
mą, škot laimės, mano užsidirbti pi-
nigų, kad lengviau gyventi. Bė-
ta ir ūkininkai, palikę pačioms
arba išnuomoję savo ūkes ir
vis bėga jieskoti laimės — pini-
gų. Vargiai bėsurastum Lietu-
voje sodiečių šeimyną, iš kurios
nebūtų išėję Amerikon jei ne
keletas, tai bent viena ypata. O
daug užtikimų ir tokių vietų, iš
kurių persikraustė Amerikon
seni ir mazi vaikai, pardavę savo
turtus ir jau Lietuvon gryžti vi-
sai nemaną. Ir bėgimas nesilau-
pia, bet vis dar didinasi, nes
atsiranda daug prikabinėtojų.
Laikraščiu perseriginėjimams so-
diečiai visai nenori tikėti.

O tėvynėje lieka vaikai, ne-
sveiki, seni ir moters. Dirvos
už tad lieka neapdirbtos atsakan-
čiai, nes trūksta joms apdirbti tin-
kamų rankų. Laukų darbinin-
kai ne tik-ką mėsį į metą brang-
sta, bet tiesiog ir gauti jų veik-
visai negalima. Teisingi ūki-
ninkų pasiskundimai girdisi vis
dažniau ir dažniau, jie sako: „jei-
gu taip bus ir toliau su darbi-
ninkais, reikės išeiti iš gyvenim-
ų“. Paskutiniu laiku griebia-
mosi prie ūkės mašinų ir visokių
pagerintų ūkiškų padargų, bet
juos gali ingyti tik pasiturinti
ūkininkai, labiau nusikurdusiems,
įlindusiems skolosna, kokių Lie-
tuvoje bus daugiausiai, ateina
paskutinis galas. Ir už tad žė-
mės kultūra, dėl trukdomo dar-
bininkų, gal kiek ir kyla, bet
tik pas turtingesnius, labiau ap-
sišvietusius, susispietusius drau-
gijosna, bet tamsesnių ūkininkų
žemės sprūsta iš jų rankų į tur-
tingesnių lietuvių, arba dagi į
vokiečių rankas pereina. Ir toks
besikeitimas ūkių savininkų Lie-
tuvoj dabar pačiam smarkume.
Ir tas ne gal išeiti lietuvių nau-
dai.

Negana dar to, kad per išeiv-
ystę išnešamos spėkos, ir ūkės
nupuola, bet tų išeivių išnešama
ir kas daugiau! Pagal padarytus
apskaitymus pasirodė, kad išne-
šami turtai pinigais ir daiktai,
toli gražu neapsimoka parsiuonia-
mais pinigais iš Amerikos, nes
išneša kiekvienas, o parsiuonia-
retas. Tiesa, kartais pareina koks
amerikonas su tukstančiais, nu-
siperka ūkį ir gyvena gražiai,
bet daugiausia amerikonus ga-
lima pavadinti tik svečiais, nes
tankiausiai jie, kiek pagyvenę,
pavargę ir nebeuorėdami toliau
Lietuvoj dirbti, mostelėja ran-
ka ant visko ir vėl su šeimyna
kraustosi atgal. Pasilieka Lie-
tuvoje turbūt tik tie toki, kuriems
rūpi idėja.

Bet ir parsiuoniai šimtai,
tukstančiai giminės, kaipo leng-
viau ingyti, lengvai, tankiausiai,
būva ir išleisti visokiems pasisve-

pastatyti ant tokių pamatų, kad
ji galėtų atnešti Lietuvai naudą.
Pramokę amatų, prasilavinę sve-
timose šalyse vertevios, amati-
ninkai galėtų turėti ir Lietuvoje
nemažesnį pelną, negu Ameri-
koj. Juk ir Lietuvos apšvieti-
mas ir visoki reikalai nestovi an-
ties, ūkė, nors pamažu, bet
kyla ir čion darbo naujo atsiran-
da daug. Būtų gerai, užvedus
sistematišką pienininkystę, gyvulių
veisimą ir t. t.

Tad sugrįžę tėvynėn, ypač su
kapitalais, nes kapitalo reikia,
Lietuvoje galėtų išnaudoti dar
nepajudintus josios gamtos tur-
tus. Tatai išeiviai nereikalauja at-
gal bėgti. Svetimaučiai turi Lie-
tuvoje visokius fabrikus, varsto-
tus. Svetimaučiai mato turtingu-
mą mūsų šalies ir rija seilę, trau-
kia pas mus. Mūs pačių visai-
me dar tik beužmezgama pirmu-
tiniai bumburai. O laikas bėga.
Todėl ir mums gana jau laukti,
gana žiopso! Svetimų ma-
lonės nelaukime, turime rūpin-
tiesi viskuo patis. Bet tėvynę
trūksta darbininkų. Tad dabar
laikas grįžti pagbūsiems ir su-
stiprinti tėvynėje silpnas tautie-
čių ciles. V. Krivaitis.

IS AMERIKOS.

AUDROS.

12 birželio dieną Pennsylvani-
joj, aplinkinėse Scrantono siautė
smarkios audros. Wilkesbarre
perkūnas užmušė keletą žmonių.
Audros siautė ir Virginijoj, ap-
linkinėse Newport News. Čia
prazuvo laike audros mažiausia
15 žmonių. Kiek prazuvo ant
jūrių mažesnių laivelių, dar ne-
žinia. Philadelphiajioj perkūnas už-
mušė tris žmonis. New Yorke
užmušta penki žmonės, o penki
suežista. Nuostolius čia audros
padarytus skaito ant milijono do-
larių.

SAVUOSIUS LUPA, SVETI- MIEMS PATAIKAUJA.

Amerikos pačtas ką tik padarė
sutarimą su Brazilija. Nuo da-
bar galima pačiu siųsti iš Bra-
zilijos siuntinius iki 15 svarų ir
reikia mokėti tik po 12 centų už
svarą ir iš Amerikos Brazilijon
už tokį jau mokesį. Taigi bra-
zilijonas gali pasiųsti, paveikslan
Chicago siuntinį iš Rio de Ja-
neiro sveriantį 11 svarų už 1 dol.
22c. Bet jeigu Chicago gyvento-
jas nori pačiu siųsti siuntinį pav.
į Valparaisą, tai siuntinys nega-
li būt sunkesnis kaip 4 svarai ir
už jį turi pačtai užmokėti 6c.,
taigi po 16c. už svarą. Argi tai
ne išnaudojimas užlaikančių pa-
čtą vietinių gyventojų!

DUONOS TRUSTAS.

New York. Susijungę kruvon
21 duonos keptuvė 15 miestų ry-
tuose ir vidurinėse valstijose ir
sustvėrė vieną sąjungą vardu
„General Backing Co.“ Sanjun-
gos kapitalas yra 20 milijonų
dolarių. Prie to trusto priguli
duonkepės: New Yorke, Bosto-
ne, Providence, Newark, Jersey
City, Philadelphiajioj, Pittsburgu,
Washington, Cleveland, Can-
kasto, Detroit, Wheeling, Ro-
chesteryj ir Buffaloy.

NETIKRI PINIGAI.

Washington, D. C. Susekta
naujos laidos netikri Amerikos
popieriniai pinigai: 20 dolarių ir
10 dol. Pirmutinių popierio
esancių šilkinį siulų nėra, jie
nuduoti juodylu padarytais brūk-
šniais. Washingtono portretas
padarytas su klaidoms. Dešimt-
dolarinės padarytos gerai, tik
pečėtis yra didesnis negu tik-
rųjų.

GIRTUOKLIAI.

New York. Šiuose metuose
New Yorke ant gatvių surausta-
vo 30,000 girtuokių. Pusę jų
pasiūsta į specialią gydyklą
girtuokliams ant Blackwells sa-
los, 7000 gydyta ligonbuty
Bellevue.

APVOGE ITALIJONUS.

Erie, Pa. Nesugauti plešikai
naktį atėjo į šopą, kur miego-
jo 15 italijonų geležinkelio dar-
bininkų; juos užchloroformavo
ir iš kišenių paėmė 2000 dol.

ISEIVYSTĖ KANADON.

Pereituose metuose iš Jung-
tinių valstijų vakarinėn Kan-
adon išsikraustė 160,000 fermerių,
kurie išsigabeno su savim 78 mi-
lijonus dolarių. Siemet laukia
mažiausiai ant 5000 išeivių dau-
giau negu pernai.

NEGRAŽI KOVA.

Wyomingo valstijoj už gany-
klas vėl prasidėjo aštri kova
galvių augintojų su avių au-
gintojais. Gyvulių augintojai už-
nuodino pievas avių augintojo
Robertso ir daug jo avių išgai-
šo, kol susekė gaisimo priežastį.

KALINIAI UŽMUŠTI.

Waynesville, N. C. Netoli nuo
čia sugriuvo šopa, kurioje nak-
vojo dirbanti „Transcontinental“
geležinkelio negrai kaliniai ir jų
sargai. Prie to užmūsta 4 kali-
niai, 12 sunkiai sužeista, 17 sar-
gų ir kalinių sužeista lengviau.

UŽMUŠYSTOS.

Nors amerikoni giriasi, jog
daugelyj dalykų jie stovi prieša-
kyj kitų tautų, bet viename jie
ištikro pralenkė, ir tai labai, kitas
tautas — žmogžudysčių niekur
kitur tiek neatsitinka kaip Ame-
rikoj, nors čia teisėjai mažiau
su jais ceremoniškai daro negu kur
nors kitur. Sulig teismų surin-
kos statistikos, ant milijono gy-
ventojų žmogžudysčių išpuola:
Vokietijoj 4,8, Anglijoj 10,11,
Prancūzijoj 14,22, Belgijoj 16,
Jungtinuose Valčiuose šiauri-
nės Amerikos 129,3.

NAUJI AUKSO LAUKAI.

Nome, Alaska. Good New
Bay distrikte, į pietus nuo Kus-
kowių užtikto Alaskoj naujus
auksu laukus. Į tuos naujus lau-
kus traukia auksu jieskotojai iš
visų kraštų, tik nežinia, ar vi-
siems laimė patarnaus.

KAIP MASKOLIOJ.

Washington, D. C. Susekta,
jog užmokėti už valdžios duotą
padirbti teplioriui Rosenthalui
portretą buvusio ministerio Day
kongresas paskyrė 2450 dol. Tie
pinigai iš izdo paimti, tepliorius
ant tiek ir kvitą išdavė, bet gavo
tik 800 dol. Paskirta komisi-
ja ištyrė, kur dingo kiti kongre-
so paskirti pinigai, bet ir ji ne-
galė surasti, kur tie pinigai din-
go, negali susekti kodėl ir kas
tą visą šposą padarė.

GAISRAI.

St. Louis, Mo. Fabrikų di-
strikte pietvakarinėj miesto da-
lyj siautė gaisras, kuris išnaiki-
no dirbtuves: Huttig Sash &
Door Co., Miller Mill Co., Mis-
suori Stair Co., Kohen Iron
Works ir Mound City Box Co.
Ugnies išnaikinti plotai užima
keturis blokus. Nuostolius gai-
sro padarytus skaito milijonais
dolarių.

Aberdeen, S. D. Miestelyj
Mobridge 15 berželio dieną siau-
tė gaisras, kuris išnaikino ketu-
ris salinius ir dideles arklides.
Sudegė ir du žmonės.

Mason City, Ia. Sudegė čia
augštesnėji mokykla. Nuosto-
lius ugnies padarytus skaito ant
15000 dol. Ugnį pagimdė žai-
bas.

Shawnee, Okla. Sudegė intaisos
Shawnee Gas ir Electric Co.
Nuostolius ugnies padarytus
skaito ant 200,000 dol. Ugnį pa-
gimdė žaibas.

IS DARBO LAUKO.

Philadelphia, Pa. Baldwin
lokomotyvų dirbtuvėse mėgintu
pradėti dirbti, bet vietoj sustre-
kavusių 12000 darbininkų atsi-
kaukė tik 2000 norinčių dirbti
Darbininkų organizacijos virši-
ninkai tiki, jog neužilgo susi-
taikys su dirbtuvų savininkais.

Grand Rapids, Mich. Strei-
kuoja 200 katiliorų ir mašinistų,
vagonų taisytojų Pere Marquette
geležinkelio, kadangi geležin-
kelio superintendents atmetė jų
reikalavimą pakelti algas.

Glens Falls, N. Y. Sustrei-
kavo 200 darbininkų Ticonderoga
Pulp and Paper Co. Jie reika-
lauja 8 val. darbo dienos.

CANADON.
jose is Jung-
tarien Kan-
0,000 farmerių,
1 savim 78 mi-
Siemet laukia
uo išeivių dau-

KOVA.
tijos už gany-
o aštri kova
su avių au-
augintojai už-
vių augintojo
jo, avių išgai-
simo priežastį,

IZMUSTI.
C. Netoli nuo
kurioje naki-
nacionalistai
kaliniai ir jų
mūsta 4 kal-
žeista, 17 sa-
sta lengviau.

TOS.
griais, jog
stovi prieša-
vienamie jie
ai labai; kitas
lysių niekur
ta kaip Ameri-
sėjai mažiau
laro negu kur
teismų surin-
milijono gy-
čių išpuola:
iglijoj 10,11,
Belgijoj 16,
iuose Siauri-

LAUKAI.
Good New
us nuo Kus-
skoj naujus
naujus lau-
jėskotajai iš
tinia, ar vi-
us.

LIJOJ.
C. Suskita,
dzios duota
denthalini
sterio Day
o dol. Tie
tepliorius
ė, bet ga-
rta komisi-
citi kongre-
et ir ji ne-
pinigai din-
odel ir kas

Fabrikų di-
miesto da-
ris išnaik-
Sash &
ll Co., Mis-
ohen Iron
ty Box Co.
otai užima
stolius gai-
milijonais

Miestelij
dieną siau-
ikino ketu-
es arkides.
is.

Sudegė čia
Nuosto-
skaito ant
ugindė žai-

egė intaisos
ectric Co.
padarytus
Ugni pa-

LUKO.

Baldwin
e miegus
oj sustrei-
inkų atsik-
čių dirbti
jos virši
ilgio susi-
vininkais.

ch. Strei-
mašinistų,
Marquet-
i geležin-
atmetę jų
as.

. Sustrei-
onderoga
ie reika-

Boston, Mass. Sekretorius tarptautikos jūreivių unijos Fran-
cise apreiškė, jog Amerikos jū-
reiviai nepriėmė skubintiesi prisidėti prie Anglijos jūreivių pra-
dėto streiko. Jeigu gi nori strei-
kuoti, tai turi laukti, kol Ameri-
kos garlaiviai nesugrįž iš svetur
į savo uostus.

Montgomery, Ala. Dėl medvilnės brangumo likosi už-
darytos dirbtuvės Montala Cot-
ton Mills ir Montgomery Cor-
dage Co. Tą patį padarė savi-
ninkai medvilnės dirbtuvių Sel-
mo ir Florence. Per sustojimą
darbų, tūkstančiai darbininkų
neteko darbo ir jų šeimos var-
gą kenčia.

Pereitą savaitę Jungtiniuose
Valsčiuose buvo 212 nusibankru-
tinimų, arba 20 mažiau negu už-
pereitą.

New York. Jūreiviai garlai-
vių Morgan linijos gavo nuo sa-
vo viršininkų priskyrimą strei-
kuoti. Streikuoją 1000 jūreivių.
Minetos linijos garlaiviai plauki-
nėja tarp New Yorko ir New
Orleanso.

IŠ VISUR.

Vokietijoje, mieste Rostocke
pasimirė pagsrės vokiškas raš-
tininkas ir poetas Adolf Wil-
brand. Gimė jis 1837 m. Rašė
daug, verstų ir į kitas kalbas, ko-
medijų, dramų, apysakų ir eilių.

Per tris dienas, laike cere-
monijų vainikavimo Anglijos ka-
raliaus, padavavimu vidaus mi-
nisterio Churchill'o uždrausta
lakstyti orlaiviams ties Londonu
ir Windsoru. Už peržengimą to
padavavimui skirta baudmė 1000
dol. arba pusė metų kalėjimo.

Maskolijoje, per daug žmo-
nių prigrustas garlaivys Volgoj,
netoli Uglič, paskendo. Prigėrė
prie to 30 pasažierių.

Svedijos sostinėj Stockholmė
likosi atidarytas tarptautiškas
kongresas moterų, reikalaujančių
politiškų ir balsavimo tiesių. Su-
vaziavo iš Europos, Amerikos,
Australijos ir Pietinės Afrikos
tūkstantis delegacijų.

Turkijos valdžia pasiūlė su-
kilusiems albaniečiams santaiką.
Pasiūlė albaniečiams daug dau-
giau savistovystės ir laisvės. Net
kaimyniškuose kraštuose mano,
jog albaniečiai pasiūlytas išlygas
priims ir tokiu būdu Albanijoj
pasiliaus kraujo praliejimai. Tur-
kija siūlo albaniečiams kuopla-
ciausią autonomiją.

Prasidėjo streikai jūreivių
Anglijoj, Belgijoj ir Holandijoj.
Manoma, jog sustreikuos ir Vo-
kietijos, Prancūzijos, Svedijos ir
Norvegijos jūreiviai.

Buvęs Venezuelės presiden-
tas Castro, kurio įieškota gana
ilgai, tapo surastas ant atėjusio
į uostą Port au Paix, ant salos
Haiti, garlaivio "Consul Gro-
stuck" Amerikos konsulius mie-
ste Port au Paix mano, jog Cas-
tro rengiasi Venezuelėj revoliu-
ciją sukelti.

Italijoje, mieste Polignano su-
griuvo nesena pastatyta vandens
rezervuaras. Prie to užmušė
8 žmonės. Už tą nelaimę gy-
ventojai apkaltino miesto majo-
rą ir sugriovė jo namus; pas
miesto majoras pabėgo į kariū-
menės kazarmes.

Laikė paskutinio, šiemet at-
likto, gyventojų suskaitymo, Ang-
lijoj ir Valijoj (be Airijos ir
Skotijos) buvo 32,527,843 gyv.
Londonė gyventojų buvo 7,252,-
963, taigi daug daugiau negu ko-
kiam kitame mieste ant viso žemės
paviršiaus.

Southampton, Anglijoj,
uosto agentojų streikas, pradėtas 9 berželio dieną, pasi-
baigė. Abidvi pusės nusilenkė
ir tokiu būdu galima buvo susi-
taikyti.

Portugalijoje republikoniskoji
tvarka negali įsiviešpatauti. Siaurinė
provincijoje valdžia susekė
monarchijos šalininkų sukaltį;
jie išsuntė agitatorius į Bragą
rengti sukilimą. Valdžia į Bragą
provinciją išsuntė kariūmenę.

Danijos sostinėj Kopenha-
gene pasimirė norvegiskasis muzi-
kas komponistas Severin Svedsen,
Gimė jis 1840 Christianijoj. Pa-
rašė daug koncertų, symphonijų,
norvegiskų rapsodijų.

Perdėtiniai Jeruzolimos ma-
hometoniskos Omaro bažnyčios
tapo sumiti ir išgauti į Beiruto
kalėjimą už tai, kad jie leido
angliškai archeologų komisijai
iš bažnyčios išgauti svarbias
relikvijas.

Prasidėjo jau Anglijoj, taip-
gi tuluose Europos sausžemio
uostuose streikai jūreivių ir ku-
rėjų. Jūreivių organizacijos vir-
šininkai apšaukė streiką uostuose
Prancūzijos, Holandijos, Belgijos
ir Skandinavijos, bet dar
streikuoją toli ne visi jūreiviai;
Vokietijos uostuose streiko vi-
sai nesijaučia. Laivų dirbtuvių
darbininkai nenori prie streiko
prisidėti. Laivų savininkai Rot-
terdame laukė streiko, todėl pa-
sitraukė pirm laiko chiniskus
streiklaužius.

Austrijoj atsibuvo parlamen-
to atstovų rinkimai. Iš 244 at-
stovų, išrinkta: 64 krikščioni-
skieji socialistai, 44 vokiečiai li-
beralai, 43 social-demokratai, 34
čekai ir 34 pietiniai slavai. Reiks
daug rinkti antrą kartą, nes pir-
mose rinkimuose kandidatai
gavo per mažai balsų.

Maskoliškoji valdžia neleido
iš žmonių aukų pastatyti Varšavoj
paminklą garsiam muzikui
Chopinui. Jis buvo sūnus pran-
cūzo ir lenkės, gimė Lenkijoj,
bet mirė Prancūzijoje sulaukęs
27 metų.

Sulyg policijos surinktų ži-
nių, pradžioj šių metų Varšavoj
buvo 797,097 gyv., tame skait-
liuje vyrų buvo 381,771, o mo-
terų 415,322.

Varšavos general-gubernato-
rius savo vien valia nubaudė 100
rubl. redakcijas laikraščių "Na-
rod" ir "Wiadomosci Codzienne"
už patalpinimą telegramo iš Tu-
lono. 200 rubl. turi užmokėti
redakcija laikraščio "Wolny
Głos".

Varstotuose geležinių išdir-
binių prie Dzielnos gatvės Varšavoj
policija užtikio bombų dirbtu-
vę.

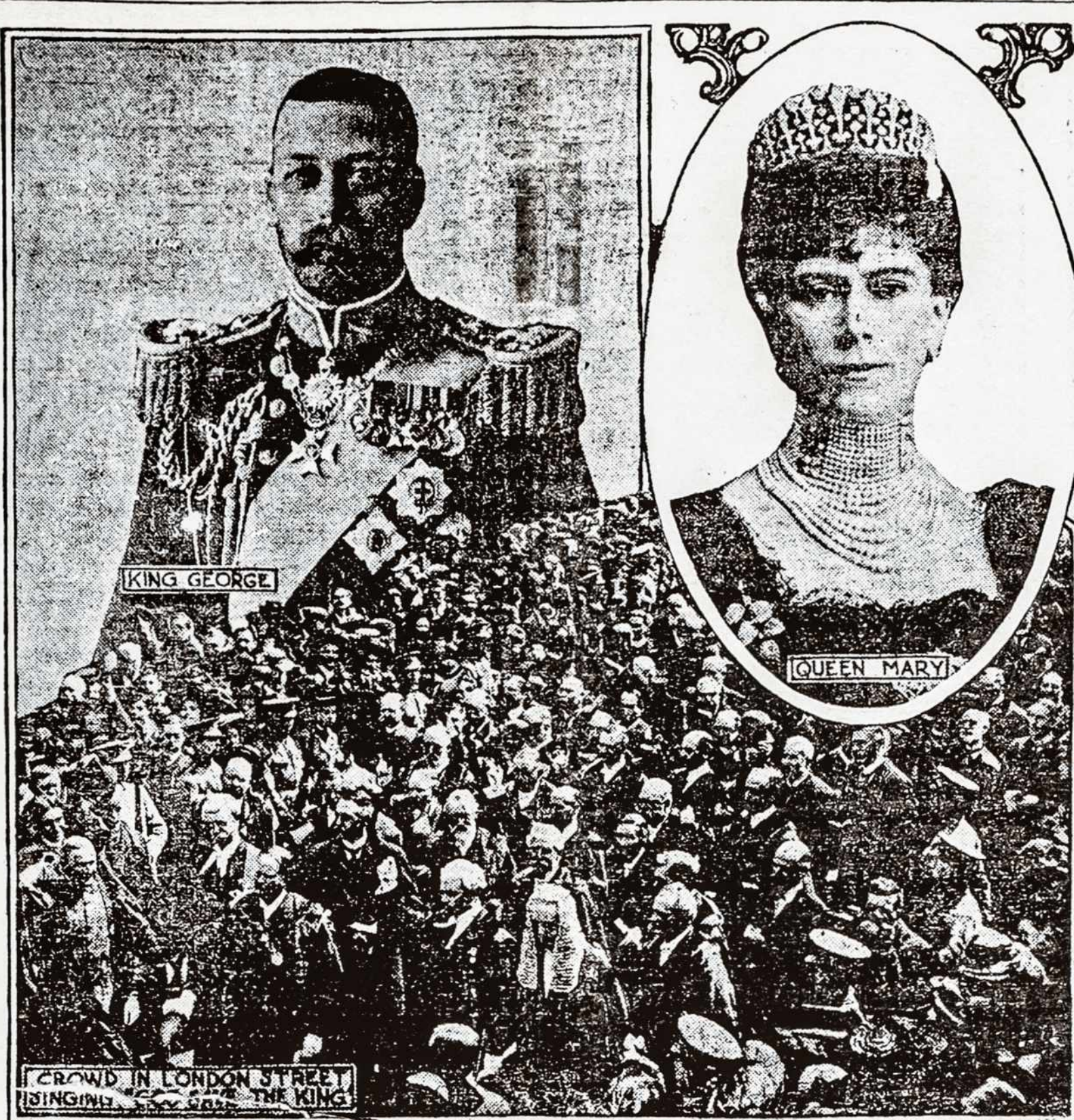
Minsko gubernijoje, dvare
Solovcuose valdžia sugriovė ko-
plyčią, kur elksėjosi kūnai miru-
sių dvaro savininko Jasiuno na-
rių. Policija sako, jog toji vie-
toje, kur buvo koplyčia, bus pa-
statyta stačiatikiškoji cerkvė.

Su platinimu stačiatikystės
Maskolijos valdžia nesiseka, su
prievara padaryti stačiatikiškas
stambeldžias grįžta stambeldys-
tėn. Permo ir Ufos gubernijose,
sulyg valdžios garsinamų žinių,
nebuvo stambeldžių, nes juos vi-
sus stačiatikiškai apkrikštyta. Da-
bar vienok Permo gubernijojej
20,000 čeremisių prisipažįsta vie-
šai stambeldžiais esą; o Ufos gu-
bernijojej stambeldžių yra 4000.
Stambeldžių skaitlius didinasi,
misijonieriai ir policija neįsten-
gia jų stačiatikystę užlaikyti.

Vokiškieji laikraščiai garsi-
na, jog Austrijos cėsorius nusi-
bodo jau viešpatavimas ir jis
nori nuo sosto atsakyti.
Austrijos cėsorius turi jau su
viršum 80 metų.

New Yorko milijonierius,
žydus Jokubas H. Schiff, ap-
reiškė norą paaukauti kelis mi-
lijonus markių įrengimui univer-
siteto Vokietijoje, mieste Frank-
furte ant Maino, kur jis yra gi-
męs. Drauge stato vienok tū-
lus iš savo pusės reikalavimus
tikėjimiskuose dalykuose ir rei-
kalauja sau balso skirianč pro-
fesorius. Turbūt New Yorko
bankierius nori Frankfurte įren-
gti žydišką universitetą.

Nors Meksike revoliucijoni-
erių vadovo Madero norai iš-
sipildė, nors prezidentas Diaz
pasitraukė, nors valdininkais ta-
po revoliucijonierių šalininkai ir
jiems prilankus žmonės, bet re-
voliucija dar nepasibaigė. Iš ke-
turių apskričių Meksiko miestan
atėjo žinios apie pasipriešinimą
revoliucijonierių Madero vald-
žiai. Tuose apskrčiuose re-

Naujai vainikuotasis Anglijos karalius Jurgis V, jo žmona, karalienė Marija, ir vainikavimo iškil-
mėse dalyvaujančioji didžiūnijos minia.

volucijonierių vadovai nepripa-
žįsta Madero. Riaušės buvo val-
stijose: Tabasco, Yalisco, Vera
Cruz ir Meksike. Valtijoj Ya-
lisco sukilo indijonai, kurie už-
simanė iš valstijos išvyti balt-
sapičius, ypač nekencią jie vo-
kiečių ir amerikų plantatorių.

Jureiviai White Star Lini-
jos susitaikė su garlaivių sa-
vininkais, kurie pakėlė algas jų
po \$2.50 mėnesį. Panašų su-
tarimą su jureiviais padarė ir
Kanos — Pacific geležinkelio
kompanija. Vokietijos jureiviai
pranešė tarptautiskosios organi-
zacijos viršininkams, jog prie
streiko neprisidės, nes laivų sa-
vininkai jų reikalavimus išpildė.
Bet vokiškieji jureiviai pažadėjo
neleisti savo organizacijos narių
užimti vietas streikierių ant an-
gliškų, holandiškų ir belgiškų
laivų.

Ispanijoje, mieste Valencia,
pamestos bombos eksplozija iš-
ardė frontinę sieną katalikiškos
katedros bažnyčios. Pagadytą ir
daug netoli bažnyčios buvusių
namų.

Pietinėj Austrijoj, aplinkinė-
se Triesto siautė 15 berželio dien-
a audros ir vėtros, kurios daug
nuostolių ir nelaimių pridirbo.
Pražuvo mažiausiai šimtas žmo-
nių. Dalmatijos pakrantėse pas-
skendo su visais žmonėmis gar-
laivys "Andromeda". Vetra už-
klupo ant jurių išplaukusius žve-
joti žvejų laivelius ir keli lai-
veliai uostan nesugrįžo. Kas su
jais atsitiko, nežinia.

Haiti republikos valdžia vie-
šai pagarsino, jog ant atplauku-
sio iš Europos laivo "Consul
Grostuck" nėra buvusio Vene-
zuelės prezidento Castro. Minė-
tą laivą pirkto Haiti republikos
valdžia ir jį padaro karišku laivą.

Belgijos sostinėj Bruxellėj
sustreikavo 200 darbininkų so-
cialistų įrengtas audyklos. Dar-
bininkai reikalauja geresnių al-
gų ir geresnio su jais apsiėjimo.

Maskoliškasis caras 15 ber-
želio dieną atkako į Kronstadtą
į svečius pas Amerikos kariško-
jo laivyno vadovą admiralą Ba-
dger. Laivų oficerius caras ap-
dovanojo savo portretais. At-
kakus carui ant laivo "Louisia-
na", jūreivių benas pasveikino
jį maskolišku himnu "Bože ca-
rija chrai".

I Vigo, Ispanijoje, atėjo ži-
nių, buk mieste Chaves, Portu-
galijoje, monarchijos šalininkai
sukėlė revoliuciją ir mėgina re-
publikoniską tvarką išgriauti.
Prie revoliucijos prisidėjo ir du
kariūmenės regimentai. Karcie-
viai užmušė komendantą, kuris
mėgino juos malkšinti.

Londonan iš Turkijos atė-
jo žinia, jog gyvenanti Azijati-
škoj Turkijoj kurdai vėl pradėjo
krikščionių armenų skedynės di-
striktuose Bitlis, Diarbekir ir
Mous.

Siberijoje prie darbų ant
Amuro geležinkelio siūnia Chi-
nų prasižengėlius. Netoli Chi-
nų rubeziaus 19 prasižengėlių
užpuolė ant juos saugojančių ka-
reivių. Keturi karčiai užmušė
šė vagonė, šeši užmušė jau iš-
sokusius, 8 sunkiai sužeistus su-
gavo. Iš 9 juos saugojusių ka-
reivių, 8 sužeisti mirtinai.

Galicijoje, mieste Stanislovov,
socialistai užsimanė išvaikyti
žydų sionistų susirinkimą. Iš-
veržė į svetaing ir pradėjo šau-
lydyti. Sužeista sunkiai su viršum
30 žmonių.

Italijoje, mieste Messina, ka-
tedros bažnyčioj vagiliai nuo
abrodo Motinos Dievo pavogė
auksinę suknelę, išsodintą žemčiū-
gais ir brangiais akmenėliais.
Vertę juos paduoda ant 2 mi-
lijonų lyrų.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ SAGINAW, MICH.

Čia yra medinių dirbtu-
vių, mašinapių, yra auto-
mobilių šapos, malūnas, dru-
skos virykla, stiklų fabrikas,
cukraus fabrikas ir keli mažesni.
Yra ir anglų kasyklos apie 7,
bet dirba tik po 2 ir 3 dienas.
Anglis tikėtai 2 pėdų, tai žmonės
mažai uždirba. Fabrikuose gerai
dirba, už valandą moka 18 —
20 centų paprastam darbininkui;
mechanikui 25 — 30c. Darbas
nesunku gauti, nes visur reika-
lauja darbininkų. Lietuvių yra
kokia 11 šeimynų. Dirba jie ka-
syklose prie sunkiausių darbų.
Paskenę jie tamsybėje ir girtuo-
klystėje. Laikraščių neskaito,
draugijos nėra.

Lotai čia nebrangūs — nuo
\$100. Lenkai turi bažnyčią, bet
lietuviai jon neina. Kunigas lie-
tuviai, bet sakosi lenkas esąs,
nes bijosi nuo savęs lenkus nu-
baidyti. Apie laikraštį negalima
nė užsiminti.

J. Anuškevičius.

IŠ JOHNSTON CITY, ILL.

Lietuvių čia yra apie 80 še-
imynų, o kita tiek pavienių. Turi
lietas draugijas, kurios pusėtinai
laikosi. Čionykščiai lietuviai ne-
mano ingyti savo bažnyčią. Yra
čia vokištie kunigas ir bažnyčia,
nors vokiškų katalikų beveik nėra,
bažnyčią užlaiko vieni lie-
tuviai. Skolos bažnyčiai \$4—
5 tūkst. Penkios ar šešios sve-
timtaučių šeimynos vedžioja ši-
mus lietuvius. Kunigas jų nesu-
pranta. Lietuviai turėtų pasirūpinti
dabar savo bažnyčią inkurti, nes
sumažėjus skoliai, lietuviai turės
savo taisyti. Ne vienoj vietoj at-
sitiko, jog lietuviai, aukavę baž-
nyčią, negalėjo toj bažnyčioje mel-
sties. Tegul lietuviai pareikalau-
ja, kad vyskupas duotų kunigą
lietuvį, nes vokištie nereikalini-
gas. Jei vyskupas nesutiktų
duoti lietuvių kunigą, vertėtų su-
sitariti su Bentono žmonėmis ir
pasistatyti kitą bažnyčią. Tiesa,
kur Albegas nespadažia su mo-
kenciais, bet \$5000,00 skolos ne-
išdils, juos lietuviai turės užmo-

kėti. Mes lietuviai esam išsida-
linę į partijes, neinanti baž-
nyčion nenori nei girdėt apie ti-
kinčių tautiečių vargus; todėl
mes visur pralaimėsime.

Eidami iš vieno mes daugiau
padarysime. Užtarėjas.

IŠ BELOIT, WIS.

Darbai čia vidutiniškai.
Lietuvių be darbo mažai yra.
Vaidų tarp lietuvių tuom tarpu
nėra. Bet už tai ir darbai vie-
sai naudai mes pasigirti nega-
lime.

Yra čia lietuviška Sv. Antano
Dr-ja. Jos nariai su prievarta tu-
ri atlikti velykinių ir adventinių.
Yra čia 175 kuopa S.L.A., ku-
rion priguli 7 nariai. Skaitlius
narių neauga, nes nauji nariai
nesarša: vieni bijosi "Keleivio",
"Kovos" ir "Dilgelio" ant su-
sivienijimo plovonių, kiti mano,
kad geriausia niekur neprigulti,
nieko neveikti, tai niekur neuž-
kliusi. Kitus baido nuo Susi-
vienijimo net Zagaro fejletonai, o
jų autorių čionykščiai socialistai
net pranašu atkakusiu ant žemės
nuo Marso, laiko. Čionykščiai
165 kuopa L.S.S. užprašė jį kal-
bėti. Jis pažadėjo pribūti 4 bir-
želio dieną. Kuopelėgi ją viešai atidaryti.
ruošė susirinkimą, mergaites, pa-
graziūnui susirinkimo, užkvietė
deklamuoti. Paskirtoj dienoj su-
sirinko diktai lietuvių, kuopos
perdėtiniai bėgiojo iš svetainės
geležinkelio stotin, bet veltas
buvo bėginėjimas, nes pranašas
neatvaziavo. Užvadavo jį Brei-
va. Jis savo kalboj aiškino dar-
bių vargus ir ko jiems trūksta,
kad savąjį galėtų pagerinti.
Ragino mokintis, glau-
stiesi prie socialistų. Vaiciulai-
tukė deklamavo eiles "Aušta ry-
tas", o žemaitukė eiles "Sventoji
Laisvė". Publika buvo užganė-
dinta, nors Zagaras nepribuvo, o
susirinkimo rengėjai nebuvo už-
ganėdinti, nes be reikalo padary-
ta apie 10 dol. išlaidų. Zagaras
pažadėjo pribūti 11 berželio, bet
dabar jau jo nieks nenori.

Beloitietis.

IŠ PHOENIX, B. CANADA.

Vario kasyklos dirba 8 val.
Mažiausia alga 3 dol. Pirmiaus
darbai buvo sustoję, nes strei-
kavo visose anglų kasyklose,
tai truko kokso. Dabar kokso
gavo iš Penssylvanijos. Kas čia
atvaziavus, darbą gaus. Lietuvių
čia yra mažas būrelis; 4 vedę,
5 pavieniai. Ateina pas mus 1 egz.
"Lietuvos", 1 egz. "Keleivio", 1
"Kovos", 1 "Laisvosios Minties",
ir 1 "Saulės". A. Malela.

IŠ FAYETTE CITY, PA.

Čia tarp lietuvių buvo kazir-
ninkų kuopa. Sumažėjus dar-
bams ir kuopa apsilpo, 11 dienų
birželio susirinko tik 5 kazirni-
kai. Besikazyruojant, vieną su-
gavo bevagią ir, zinoma, apsi-
daužė. Vienas, pralošęs pinigų,
nuėjo policijon ir apskundė. Tu-
jaus areštavo visus, neišskiriant
skundiko. Reikėjo užmokėti 10
— 25 dol. baudmės.

A. J. Žemaitis.

IŠ GALLITON, PA.

Lietuvių yra čia apie 11 še-
imynų ir apie 3 tuzinai pavienių.
Mažai čia kas skaito laikraščius,
apšvieta žemai stovi. Nepigripli
prie parapijos, neturi jokios drau-
gijos: už tai linkę prie girtuok-
lystės.

Darbai pamaži eina. Visi lie-
tuviai dirba anglų kasyklose. Ka-
dangi daugumas žmonių dirba
kasyklose, tai maži uždarbiai,
nors kasdiena dirbant galima už-
dirbti vos pragyvenimui. Visi
lietuviai daliai sutinka.

A. J. Žemaitis.

MANO KELIONĖ WILMER- DINGAN, PA.

Savo svečiavimąsi lietuviškuo-
se naujokynuose norėčiau skaityti
privatisku reikalu. Tačiau ne-
sykį mano kelionės rišasi su vie-
šais lietuvių dalykais, todėl nuo-
roms-nenoroms, turiu viešai šne-
kėti apie jas.

Susitarė Wilmerdingo, Pa., lie-
tuviai parengti prakalbą. Jie
turėjo gerą priežastį. Jų mie-
stelyje negyvena daugias kaip
4 — 500 žmonių lietuviškos kil-
ties (vyrų, moterų ir vaikų).
Yra ten dvejetas draugijų. Lie-
tuvos Sūnų draugija, nežinanti

priekabės tūlų nesusipratėlių, sa-
vomis pastangomis įstengė pa-
sistatyti gražią ir tinkamą svetai-
nę prie State gatvės. Mažam
skaičiui tautiečių tai didelė gar-
bė, kad jie čiesi svetainės, o ne
paprastos bažnyčios: ten jie lai-
kys susirinkimus, ten turės savo
tautišką knygyną ir mokyklą; ten
bus židinys gyvasties visų Wil-
merdingo lietuvių; ten, galiaus,
susikonscentruos visi tautos gaiva-
lai, ar jie šioke ar tokie būtų:
tautiečiai, socialistai, bažnytiniai,
laisvamaniai ir t. t.

Tas tai ypatingai ir pastebėti
reikia, kad krūvon spiečiai visi
Wilmerdingo lietuvių. Mat jų
tarpe dar nespėjo atsirasti vil-
kas avies kailyje, bažnyčios at-
stovas; tokio atstovo nėsant,
nors kartais žmonės ir susikauja
bažnyčios dėlei, tai vis-gi viršų
paima laisvieji žmonės, kurie tik-
rina, kad norint Dievą pagarbin-
ti, galima — anot Biblijos —
tai padaryti namie, ar užmiestyje,
ar ir svetainėje, be ypatingų Die-
vui paskirtų namų ir tarnų. Ap-
sibeldę, žmonės pamąsto ir ga-
liaus suranda, kad taip geriaus
yra; mažiau lėšų, mažiau bar-
nių, mažiau bylų teismuose.

Bet svetainė jau užbaigta sta-
tyti. Reikia-gi ją viešai atidaryti.
Ir sumanyk tu man tai lietai pa-
sikviesti — rasi manytum, skaity-
tojų, kunigėlį? ne, tik manę, tau-
tietį....

Atvykau į Wilmerdingą pirma-
dienų, 29 d. gegužio. Lietuviai
priėmė svetmylingai. Vakare tu-
rėjome užkandžius Central Ho-
telyje. Ir kas man labai patiko,
tai tas, kad užkviesti tapo dar-
lyvauti miesto galva Horrocks,
policijos viršininkas Davenport,
dras Shoemaker, ir p. Bohner, at-
stovas Y. M. C. A. Per klaidą,
tur-būt, lietuviai pamiršo apie vie-
tinį teisėją. Vakarienis laike tu-
rėjome gana ir angliškių ir lie-
tuviškų viešų pasikalbėjimų. Ang-
lai įsitikino, kad lietuviai, pa-
silikdami tautiečiais, gali būti ge-
rais šalies ūkėšais, ir nesigailėjo
pagyros žodžių tarti mūsų tau-
tai ir ten gyvenantiems lie-
tuvams. Iš savo pusės turėjome
gerą progą apšnekėti mūsų tau-
tišką padėjimą, reikalus ir t. t.

Rytojans dienų pripuolė De-
koracijos Diena, ir drauge su
anglais, vokiečiais, serbais, ita-
lais ir k., lietuvių draugija iš-
maršavo ant kapinių pagerbti at-
mintį kovotojų už šalies laisvę.
Kapinės gana buvo toli, rasi 3
ar 4 mylios atstumo. Man teko
vaziuotam vaziuoti su tūlais tau-
tiečiais. Pakalbėjus vienam-kitam
ant kapų Amerikos didžiavirų,
šventės rengėjų komitetas už-
kvietė ir mane (nors to nesiti-
kėjau) kalbėti ateivių vardu.
Kalbėjau trumpai, bet rodos pu-
blika pasitenkino mano žodžiais;
štai bent sutrauka mano kalbos:
Minime kariuotės jėgų nesenos
dar praities. Kariavo jie-ne-tiek
už negrų išliuosavimą, kiek už
vienybę šalies, už jos sudemokra-
tinimą. Kiekvienas karas — anot
prezidento Grant'o — yra pra-
garas, o tuomi didesnis pragaras
buvo šitasai civiliškas karas:
milijardai turtų nuėjo vėjais, o
kas apskaitys žuvusius? Nauja-
snėji istorija nepažįsta kruvine-
snio karo už šitąjį, kurio didžia-
vyrius minime. Vienybė šalies
atlaikyta tapo, nors krito už ją
pats Lincolnas! Šiandien-gi rods
nesykį kyla klausimai atsikyri-
mo rytų nuo vakarų, pietų nuo
šiaurės; bet tai menki dalykai su-
lyginant su klausimais, kilniasis
visom pusmė: klausimų trustų,
kapitalistų, ir klausimu darbinin-
kų klasos. Didžiaviriai seniaus
kovojo už vienybę šalies, mes-gi
turime kovoti už lygybę jos gy-
ventojų. Ir šiandien padrebino
šalį nuo Atlanto iki Pacifikui,
rods ne negrų vergija, bet iš-
liuosavimas darbininkų klasos
nuo vergijos. Tikiau į Amerikos
kiltų vyrų išmintį ir jie pasi-
stengs, be kraujo praliejimo, su-
tvarkyti dalykus namie, kaip ir
pakreipti politiką svetur, kad
karių pragaras dings, o kad žmo-
nija įstos į vėžes tiesos, brolų-
bės, susipratimo. Dingus k

APŽVALGA.

Išėjus metus juodi debesys slankiojo Amerikos Lietuvių Susivienijimo padangėmis, siuntinėdami žaibus, blaškydami griausmus tai vienon, tai kiton pusėn. Seimui besitariant, debesys vis juodesni, vis baisesni darėsi.

Laukta didžiausios audros, debesų praplyšimo — Baltimorėje. Atėjo lemiamoji diena.

Iš visų plačios šalies kampų, kur tik turi savo didesnes ar mažesnes sodybas įsikūrę lietuviai, visų mintys kryo Čezapiko linkui. Stebėjos, kas atsitiks, ką audra griebs ir kas po jos liks.

Speliota visai.

O Baltimorėje, iš taip juodų, grumojančių debesų audros, bent tokios, kokios laukta, ir nebūta.

Kartas nuo karto krito žaibelis, trinkelėjo nedrąsus griausmo skardas — ir visa.

Seimo sekretorius V. K. Račkauskas, naujai išrinktas "Tėvynės" redaktorius, šiaip apie seimą atsiliepią ("Kel." nr. 24):

"Po visų tų audrų, kokios užėmė per visus beveik metus, visų tikėtasi trukšmingo seimo ir — gal būtų — liūdnų pasekmių. Seimui pasibaigus, pasirodė, jog didesnė seimo dalis perėjo ramiai ir rimtai. Delegatai beveik visados vadovavo sveiku ir šaltu protu, nežaidė jausmais, atsisėdė į įvairius painius klausimus be užikarščiavimo, ne be to, kad vienur-kitur neįkiltų karštesnės diskusijos, ginčai, bet visa gi tai buvo nežymu akivaizdoje to, kas nuveikta ir kas apsvaistyta. Seimui užsėdarius, delegatai skirstėsi, garsiai išreikdami viltį, kad XXVII seimo lauksime daug ramesnėje atmosferoje, ne kaip kad laukėme XXVI-tojo seimo".

Kitoje vietoje skaitytojai ras pilnesnės apie Seimą žinias, kurias mes paėmėme iš oficialiosko S.L.A. organo.

Ir Philadelphiaje inkurta Lietuvams Ateiviams Gelbėti Sąjunga. Sąjungon prisidėjo ikišiol 20 vietinių savitarpinio šelpimos draugijų, prisidėjusių pinigais, kaip ir remti, kad būtų galima užlaikyti savo tam tikras imigracijos stovyje žmogus, kuru lietuviai ateivių reikalais rūpintų. Kadangi vienok ateivystės reikalai, tai ne vien vietinių draugijų reikalai, bet ateivių šelpimu turi būti užinteresuota visa mūsų plačioji visuomenė, todėl philadelphiskė ateivių gelbėjimo sąjunga atsišaukia į visus Amerikos lietuvius, — draugijas ir pavienius — kviedama prisidėti pinigais prie įstaigos palaikymo. Sąjungos valdybą inaina: Pirmininku kn. J. J. Kaulakis, jo padėjėju J. Belauskis, išdin. Salas Mankus, protok. rašt. A. M. Stanelis, fin. rašt. Jur. Lukasevič. — Sąjungos adresas: 333 Wharton st., Philadelphia, Pa.

Dėlei "Lietuvos" 22 nr. tilpusio V. Krivaičio straipsnio, kviedančio išeivius lietuvius grįžti tėvynėn, "V. Liet.", Vargomaičio lūpomis, atsako, kad, girdi, toks šaukimas esąs ir būsiąs bergėdžias, kol šaukėjai taikysią tik į išeivius jausmus, o ne nurodysią nieko praktiška, būtent, ką sugrįžusieji galėtų nusitverti, kaip jie, sugrįžę, galėtų įsitaisyti. Jei tėvynėje — sako "V. L." — susitvertų iš rimtų žmonių ir gerų žinovų komitetas, kurs išdirbtų gerą žemių pirkimo programą, tai bepagal būtų ir pasitvirtintoms amerikiečiams grįžti ir savo kapitalais prisidėti prie išpirkimo žemių, kurios dabar vis ir vis labiau pereina į svetimų gaivalų rankas.

Tuogi tarpu, kaip tie žemės dalykai stovi Lietuvoje, amerikiečiai nieko nežiną, europiečiai lietuviai nieko tame reikale ir nedarą. Ten, kaip ir čia, inteligentija užimta tūcia popierine kova, svarbesnis realinio Lietuvos gyvenimo klausimus užmiršdama, ar į šalį atidedama. Nieka naudos, todėl, vienam-kitam šaukus išeivius grįžti tėvynėn, apgaillavus, kad svetur jie išaukštėsi, jeigu tenpat, namie, nieko pozitiška nedaroma.

Anot Skotijos "Rankpelnio", satyros laikraštėlis "Siršės" jau nebeįsisiąs. "Siršės" nebuvo populiariškos, todėl visą savo trumpą amžių "džiuvos liga sirgusios". Skotijos parijodinei spaudai nesiseka. Be "Siršių", vis ta pati "džiuvos liga" numarino dar tris, neilgai gyvavusias, laikraštėlius: "Vaidelytę", "Laišką" ir "Pipirą". Kiek ilgiau, nes jau ketvirtus metus, laikosi "Rankpelnis".

MYKOLAS KONSTANTAS ČIURLIONIS.

Šių metų balandžio mėn. 10 dieną Lietuva neteko vieno didžiausiųjų savo sūnų: Raudonajame Dvare, netoli Varšavos, nervų ligų ligonbutyje tą dieną pasimirė Mykolas Konstantas Čiurlionis. Jo kūnas pargabenta Vilniui ir čia, bal. 13 d., palaidota Rasos kapuose, — tenpat, kur silsis kitas neužmiršamas mūsų tautos vyras — Povylas Višinskas.

M. K. Čiurlionis gimė 1876 m. Druskeninkuose, Gardino gub., neturtingoje dūkų šeimoje. Išvyk buvo pasišventęs muzikai ir baigė Varšavos konservatorių, toliaus dar lavinos Leipcege. Paskui mokėsi augstesnės Varšavos dailės mokyklose, kur pasižymėjo nepaprastu gabumu. Jo paveikslai atkreipdavo visų akių ne tik lietuvių dailės parodose, bet ir kitur, kur tik jis su savo dailės veikalais pasirodydavo. Lietuviams Čiurlionis — brangus tuos, kad jis — ne tik dailės tapytojas, bet kad ypatingai rūpinosi lietuvių dailės ir muzikos paveldimu. Jo rūpesčiu, iš dalies, inkurta, šiandien gana galinga, Lietuvių Dailės Draugija, jo rūpesčiu inkurta Vilniaus Dailės Draugija, jo rūpesčiu ir darbu intaisytos pirmosios Lietuvių Dailės Parodos. Su atsidavimu jįsai dalyvavo ir kituose lietuvių kultūros kėlimo darbuose. Rūpinosi ir lietuvių muzika, dėlei ko rašė ne tik muzikos veikalus, bet ir dabartinės lietuvių muzikos kritiką, pasirendamas lietuvių liaudies dainų motyvais ir dvasia.

Iš priežasties neseniai buvusios "posmertinės Čiurlionio paveikslų parodos" žinomas dailininkas, L. Antokolskis, taip rašo rusų laikraščiuose apie Čiurlionio veikalus ir jo veikalų filosofiją: "Čiurlionio veikimas nepaprastai įvairus ir painus, apgobia ir paliečia įvairius dvasios pergyvenimus, drauge tuo pat laiku pavergia sau visus gamtos gaivalus, visas dangaus šviesas ir žemės visame josios įvairumė, pradedant milžiniškomis uolomis, įromis be galo be krašto, šimtamėčiais medžiais ir puikiais, pasakos grožės miestų rūmais, ir baigiant bespalvia peteliskė, piene ir deimantiniais vandens krislais. Kiekvienas iš netyčių susidaręs debesų susijungimas, miškų siluetai suteikia jam kanvos ornamentams, pasakingiems pavydams, išsoms simboliskųjų paveikslų procesijoms ir t.t. Po kiuno būdu gimė jame visai nauja dailininkui pažvalga į dailę, į peizažą, pažvalga kompozitoriaus muziko, pas kurį nėra ir negali būti realinio gamtos nurašymo, portretinio panašumo. Čiurlionyje, būtent, svarbu ir brangintina tasai naujas dailės būdas, ir stebuklingai užsiliko jame nuo pradžios iki galo tasai retas mūsų laikais pasišalinimas nuo paprasto kasdienio gyvenimo, nuo mokyklinių akademijos taisyklių ir nuo bendro žemo dailės skonio.

Visuomet begalo indomu žiūrēt pomirtinę dailininko parodą, parodančią visą jo žemės gyvenimo kelią, visus nukrypimus, abejones ir svyravimus, visas pastangas apreiškinti savitumą.

Dar viena svarbu, kad supratus jo dailės būdą ir reikšmę. Čiurlionis buvo lietuvis tautininkas, darbštus nenuilstas darbininkas tautinio savitumo tvėrimo dirvoje. Vilniuje jįsai kuria lietuvių dailės draugiją, taiso kasmetai lietuvių dailės parodas, kur daug žiedos duodama valstiečių lietuvių išdirbinams, trusiasi apdailinimui savotišką lietuvių ornamentu, tvarko didelį lietuvių chorą, kuriam rašo muzikos veika-

*) Naudojamės "V." paduotu vertimu.

M. K. Čiurlionis.

lus iš liandies motyvų, pagalios, jau sergas, Peterburge, rašo originalinę operą "Juratė", kuriai suvėžta pasiėmė iš lietuvių mitologijos, patsai rašo ją tekstą ir piešia dekoracijų sumanymus.

Visas tas virte verdas veikimas turi tikslą: parodyti pasauliui neįsėmiamą savitos giminės tautos kultūros grožę. Būdas pasiūti — ištisus paveikslų ciklus, nuosakiai išreikščiančius vieną bendrą idėją, vieną filosofijos mintį, arba kosmoso fantaziją įvairiuose ūpo stoviuose motyvu vis beangant, šitasai būdas atsidavė Čiurlionyje išsiskio, iš pat pirmųjų žingsnių jo dailės tvėrimo. Ankstybiausieji jo graudžiosios muzos tvėriniai — tai cikliai mirties ir audros. Pirmajame iš jų jįs matote nūras žmogaus laidotuves, lydimas begalinės žmonių minios, einančios ilgąjį kelią nuo vakaro iki nakties, pro kiparių alejas, kloniams į kalnus vingiuojantis stacijas keliais, kur laikais pati mirtis sėdi raita ant juodo karsto, gale patsai velionis, sulig padavusiu, grįsta į namus, kur jis gyvena, tarsi nerami griaudoms dvasia, retkarčiais drumsčianti pasifikuojančių gyvails ramybę.

Kokia niūri tema, kokios sunkios, slėgiančios varšos! Tą temą, kaip žinoma, stengėsi apdirbti viduramžių dailininkai, mirties šokį paisė Diureras ir Holbeinas. Italijoje Benozzo Gozzoli; pereitame metasimtyje šitoji tema, danse macabre, išnauja atgema muzikoje pas Lisztą, pas Sen-Sansą, girdisi papnas balsai ir pas Šopeną. Kitame ciklije, "audroje", prideda kaž-kokie žvūrai, vedama kova mėnesienos su nakties tamsa, juos pakraščio akmenis nudunda iš savo amžių miego ir veda paslaptingą bylą; toliau pakilęs bausis vėselas trukšmingai pusiau laužo medinį kryžių, vientuliai stovintį plikame paupyje ir, pagalios, pas nutrenktąjį bedugnę kryžių, švintant audros nurinimo aušrai, sėdi, sunkias godas gododamas, pirmapradis žmogus. Trečias ciklus, kur regimas jau milžiniškas kolorito procesas, tai — pasaulio sutvėrimas 13-koje paveikslų; Čiurlionis išsiskio suvaldo savo turtingą palitrą, tvėrinį stebėtinąs grožės sutartinę nepaprastai gražių tonų, ypatingų, nežemiškų, tartum, atrastų kur bedugnėse, okeano gėlmėse.

Išsiti šeši paveikslai parodo pasaulio Chaoso išlakymą, oro ir vandens gaivalų formaciją, sutvėrinį karališiai žerinišs saules, liūdniočio mėnulio ir mirijadų planetų bei žvaigždžių. Kituose 7-uose paveiksluose dailininkas priverčia žemę ir okeano dugną tvėrti žavinančios grožės augmenis, besipinančias šakas ir degančias kaitrionis varšomis neregėtas gėles, juos karėlius, stebėtinų formų pirmuosius gamtos tvėrinis. Pažymėtina, kad žmonių čia nėra.

To paties būdo 12 zodiako ženklų: čia dailininkas vėl nuosavai tvėria. Koloritas įgauna naują švelnį, pilkai-žalsvų, tonų gamą sutartinai su pieniniai baltais dažais. Apytamsiai šviečia pusiau pasislėpusi saulė, tamsuomet mirga baltosios žvaigždės, susitaisydamos mistiškais zodiako ženklais iš senosios astronomijos knygos.

Kiekvienas paveikslas papasakoja tautiškas pasakas.

Čiurlionio "Pasakos" — tai re-

ti linksmo pradžiugimo spindulėliai, skambą retkarčiais bailiais akordais to liūdniočio gėniąs sieloje. Vienoje iš jų, tone tamtosios miegančios girios, seniausios lietuviškos girios, su mirganieis begalinėje, dangaus tolu-moje žvaigždėms, dailininkui sapnuojasi karaliai vainikais ir aukso austais rūbais pasipuosę, kurie taip atargiai, tokia meile laiko rankose mažutį bėdų lietuvių kaimelį, baltos saulės rituali nušviestą. Kokia stebėtina sutariančių tonų simfonija, kokis žavinantis švelnus juveliro darbas! Vienoje iš paskutiniųjų "pasakų", taip suvėžusioje Peterburgo dailininkus parodoje "Mir Iskustva", žydinčioje pievoje, pakrantėje linksmam žeriančios juos vaikšto tylūs angelai šviesiais rūbais pas hegeline saules šviesa nušviestus laiptus, kopiančius dangun. Rausvi debesėliai bėga po mėlynąjį dangų, mėlynos paukštės sulekia laimingojo pakrantę, gėles skambiu choru kelia dangun savo galvelės....

Vilniečiams teko laimė regėti visą Čiurlionio dailę. Greitai šita paroda bus perežta į didžiosius miestus, kur godys tą šok, kas nauja, mecenatų išpirkis visus jo veikalus. Čiurlionis bus apšauktas pasaulio gėnijum, jo vardas bus visų tariamas, o mes čia, Vilniuje, kur palaidotos dulės šito gėnijaus, kurį mes dar taip neseniai matėme gyvų mūsų tarpe, liūdnintį savo karčių nušėpį, grįsta į namus, kur jis gyvena, tarsi nerami griaudoms dvasia, retkarčiais drumsčianti pasifikuojančių gyvails ramybę.

ko?....

Blaivybės klausimas.*

Girtuoklystės stovis Lietuvoje. — Blaivybės svarba lietuviams. — Kova su girtuoklyste vyskupo Valančiaus laikais. — Dabartinis Kauno "Blaivybės" draugija. — Jos ydos. — Girtuoklystės stovis pas lietuvius Amerikoje. — Sutvėrimas lietuvių draugijos "Skaistybė".

Nėra reikalo daug kalbėti, kaip žydi Lietuvoje girtuoklystė. Visiems yra žinoma, kad pas mus geria dideli ir mazi, seni ir jauni, vyrai ir moteris; geria per įvairias šeimyniškas išskilmes, geria susiejimuose-pasizmonėjimuose, geria, atlikdami mažiausius reikalus, arba, stačiai sakant, geria visi ir visur. Žinoma taip pat visiems, kad mažiausius mūsų miesteliai pilni viešų ir slaptų smuklių, alinių, turį po vieną — du "monopolius". Žinoma, pagalios, visiems, kad iš to minto ir lobsta didesnė Lietuvos žydų dalis ir Rusijos valdžia turi milžinišką pelną. Bet ne visi, turbūt, žino, kas būtų galima gera padaryti už tuos pinigus.

Lietuvos gubernijos, tai yra Kauno, Vilniaus ir Suvalkų, pagal pereitųjų metų apskaitymą, išgėrė nebedaugio už 10 milijonų rublių. Tegul iš to pinigų už 3 milijonus išgėrė Lietuvos sveimtaciai, tai lietuviai vieni bus išgėrė už 7 milijonus rublių! Už tuos pinigus būtų galima užlaikyti Vilniuje universitetą, kiekvienam pavieto miestui po gimnaziją ir kiekvienoje parapijoje po mokyklą.

Dar mažiau kas iš mūsų žino, ką mes nusiperkame už tuos pinigus per deginę.

*) Konkursinis straipsnis.

Pasiziūrėk į mūsų dabartinę kartą ir jos gyvenimą: žmonės menki, parudę, tankiai su mėlynomis nosimis, pažaliavusiomis akimis; gyvenimai apskurę, sulūžę, vaikai basi, apiplyšę, visur nešvaru, pilna vabalų, ir nėra tarp mūsų pasiturinčių žmonių, bent tokių, kaip mūsų kaimynai latviai, arba vokiečiai, lenkai.

O dėlko, taip?

Užtat, kad beveik visi mes prageriame savo uždirbtuosius pinigus, o daugumas net visą turtą ir žemę. Mūsų tėvai taip pat smarkiai gėrė ir perdavė mums jau menkesnę sveikatą, turtus, o mes dar labiau gėrimu tą viską gaisiname. Ir jeigu mes nepasitaisytime, tai sunyksime dar labiau sveikatoje, praleisime savo turtus, žemę.

Jeį mes jau dabar pradėjome atsigauti, kilti iš nuopolių, kuriame buvome penkis amžius, ir norime sutverti savo kultūrą, tai privalome visai atsimesti nuo gėrimo, kad turėtume pinigų tuos kultūros pakėlimui. Žodžiu, mums reikia blaivybėje gyventi.

Senai jau tu suprato geresnį mūsų tautos žmonės ir rūpinosi platinti blaivybę. Kas nežino vyskupo Motiejaus Valančiaus, kaip karšto blaivybės apaštalo? Jis buvo savo vyskupijoje suverges "Blaivybės" draugiją, kurio priklauso didesnė dalis ir ba ne išsios parapijos. Jis taip buvo sumažinęs girtuoklystę, kad daugumas tuolaikinių "karčiajų" prisiejo uždaryti, o žmonės emė mokytiškai skaityti ir rašyti. Už tat ir dabar tos parapijos, kaip antai Žemaičiuose, kurios prisiejo blaivybę, yra kur kas apsviestesnės, sveikesnės ir turtingesnės už kitas. Būtų gal ir visiškai vyskupui Motiejui pasisekė išnaikinti Lietuvoje girtuoklystę, kad Rusijos valdžia nebūtų uždengusi "Blaivybės" draugijos, neva tat už dalyvavimą lenkmečio suklime. Bet mazi to, valdžia dar ir visiškai uždraudė skelbti blaivybę. Ir žmonės, niekieno nebepersegimi nuo gėrimo, vėl emė girtuokliuoti, kartėmis atsidaryti ir žydai vėl turtus krauti.

Tik valdžia užsimeinė paveržti tą pelną iš žydų. Ji uždengė karčiamas, o jų vieton atidengė "monopolius". Monopoliai davė puikų pelną ir juos valdžia pradėjo atidarinėti bažnytkiemiuose, o paskui net didesniuose sodžiuose. Gal būtų tokiu būdu ir kiekviename sodžiuje priverstų monopolijai, nesigalėdami, kad žmonės pragertų savo sveikatą ir turtą, bet pasipynė karas su japonais. Žmonėms prakuto akys, dėlko valdžia intaisė monopolius, ir emė po visą Lietuvą daužyti.

Sugrįžusi reakcija nustelbė visą, kas ltuosa, ir geras žmonių norus. Atnaujinio "monopolius" ir vėl prasidėjo Lietuvoje girtuoklystė.

Tik jau dabar yra kam su ją kovoti. Tais pačiais laikais Kaune tapo atidaryta nauja "Blaivybės" draugija, gyvuojanti iki šiandien. Ji turi teisę rašyti į blaivybę po visą guberniją, tai yra, atidarinėti savo skyrinius, išleidinėti knygeles ir rengti pakaitas priešalkoholinio turinio, atidaryti arbatnamius. Bet šitas naujas blaivybės judėjimas neina taip sparčiai, kaip vyskupo Valančiaus laikuose. Nėra, mat, tarpe kunigijos tiek karštų, uolių blaivybės platintojų; blaivybės judėjimui daug kenkia ir tos draugijos siaurumas. Žmonės, įsirašę ton draugijon, turi bažnyčioje prisiekti, kad negers, eiti išpažintin, užpirkinėti mišias ir t.t. Tas ant tų pačių žmonių deda sunkumą ir visai kliudoti savoj draugijon laisvesnės minties Lietuvos inteligentijai, be kurios tas judėjimas negali būti visapusiskas, visus pagauš ir gyvas. Už tat ir dabartinė "Blaivybės" draugija, kaip parodo jos apskelbtasis laikraščiuose veikimas, gero pasisekimo neturi.

Yra dar ir kita priežastis, dėl kurios nesiseka "Blaivybei". Dailymas tame, kad dabartinė "Blaivybė" nesistengia išnaikinti girtuokliavimo priežasčių. Ji yra panaši gydytojui, gydanciam pačią ligą, o nesistengiančiam pravalinti priežastį, kurios ta ligą gimdo. Norint išgydyti kokią ligą, reikia prašalinti jos priežastis. Taip ir "Blaivybės" draugijai, norint išgydyti girtuoklystę, reikia prašalinti girtuoklystės priežastis.

Kame gi priežastis, dėlko žmonės geria? Paklauskite žmonių, geriančių per vestuves, kirkštynas, vaišes, viešnages — dėlko jie geria? Jie atsakys: "Tai ką veiksi, kuo užsišovysi, jei negersi?"

Vadinasi, duokite jiems ką kitą gera, kas užstotų gėrimą, tai jie nustos gėrę. O tą gali užstoti gėrimas įvairių vaisinių ir mineralinių vandenių, darymas pasilinksminimų, žinoma, dory, tokiose dienose, kuriose žmonės labiausia girtuokliuoja. Tuo ir reikėtų pirmiausia rūpintis "Blaivybei", o ne saikdinti bažnyčioje, užpirkinėti mišias ir t.t. Be to, reikėtų susivienyti visų šalių blaivininkams, idant priverstų savo vyresnybes uždrausti pardavinėti alkoholinių gėrųjų gėrimui — kitaip blaivybės įvesti galutinai nepasiseks.

Peržiūrėjęs, nors trumpai, girtuoklystės ir "Blaivybės" stovį Lietuvoje ir nurodęs jos ydas, pereisiu prie to dalyko pas brolius amerikiečius.

Amerikoj, kaip skelbia laikraščiai ir pasakojia žmonės, sugrįžę Lietuvon, girtuoklystė dar geriau žydi, kaip Lietuvoje. Čia nerasi nei vieno žmogaus, kuris nemėgtų išlenkti dinarkės ir nelankytų salinių. Yra dagi, sulgy pasakojimai, tokių, kurie visą laiką po darbu laikosi salimuose, naudodamiesi papročiu, kad prie gėrimo dar duoda ir valgyti. Ir ne tik tokiu būdu prakodžia daug skatiko, bet dar ir vidurius sau šaltu alumi ir blogais, falštuotais salinių valgiais pasigadina. Aisku, kad ir Amerikoje girtuoklystė daug pragaišties mūsų brolius padaro ir reikėtų pradėti su ja kova. Tame dalyke Amerikoje beveik nieko dar nepadarę, nėra dagi "Blaivybės" draugijos. Už tat amerikiečiams, kuriems rūpi mūsų tautos labas, reikėtų neateidijant sutverti "Blaivybės" draugiją. Ir ne vienos blaivybės, — tiesiai, atsigimimo draugija, kuri rūpintusi ne tik girtuoklystę, bet ir paleistuvystės naikinimu, kuri taip jau nemazai tarp lietuvių praplatinusi. Reikėtų į ją pritraukti kuoplačiasią Amerikos lietuvių jaunuoemę ir daryti pasilinksminimus su paskaitomis, dainavimu, žaislais ir gimnastika, žodžiu, viską, kas tik daro sveiku, skaisčiu žmogaus kūną ir dvasią, kad atgaumėme savo sveikatą, kurią sugadino mums tėvai, ir patįs gadiname, kad nauja mūsų karta būtų sveikesnė ir stipresnė už mus, galėtų kilti kultūroje drauge su kitomis tautomis.

Tegu tai būtų tikra lietuvių "Skaistybės" draugija.

Marcius Rutinas.

DĖLEI PASKALŲ APIE "KANKINIŲ KASĄ"

"Kankinių Kasos" Komiteto užsienio atstovo pranešimas.

Dėlei kilusių paskutiniu laiku Amerikos lietuvių spaudoje netiesingų kalbų apie "Kankinių Kasos" veikimą, atsiuntė man "Kankinių Kasos" Komitetas du šitame dalyke atsiliepinimą, rašytu L. S. D. P. ir L. D. P. Centro Komitetų vardu, kurių nuorašas žemiau paduo.

I.

Paskutiniu laiku tarp išeivių Amerikoje prasiplatino žinia, būk Lietuvoje veikianti "Kankinių Kasa" yra pakliuvusi demokratų rankosna, būk jį turinti savo proteguojamus kalininius ir t.t. (Žiūr. "Keleivio" N12 š. m., beto gauta visokių privatisks laiškus veikiantiems Lietuvoje draugams). Šitokią žinią, kiek mums žinoma, yra paleidę kai kurie kaliniai, nepatenkinti ganėtinu, jų nuomone, rūpinimuos jūjų reikalais. Beto, regis, davė jiems progą kaltinti "Kankinių Kasą", kad ji kai kuriuos proteguojant, šitokiai atsitikimas: pirm keleto metų būrelis žmonių kreipėsi į draugus amerikiečius, prašydamas padėti pinigais vieną įžymaus veikėjo buvo suvartoti. Taiti buvo padaryta be "Kank. Kasos" iniciatyvos ir žinios, pinigai ėjo ne per ją, bet kai kurie, ką nežinojo tik-

ro dalykų stovio, kaip buvo girdėti, pyko ant "Kankinių Kasos".

Tai gi turime pranešti, kad "Kankinių Kasą" kaip buvo ligšiol, taip ir dabar tebėra demokratų ir socialdemokratų įstajai lygionis teisėmis; kalinių gi neskirsto į proteguojamus ir neproteguojamus, žiūrint tikiai, ar beistenka visiems reikalingiems aprūpinti. Kadangi tačiau aukos ne pergausiai plaukia, tad daugelis žmonių ir reikalų lieka neapūpinta. Bet daug dar pasunko susizijonimas su kaliniais, pertat vienytių jūjų nervai dar labiau iširę, nevienas jūjų mato priešus ir intrigas, kur jū nėra. Tat visiskai suprantami apsierekimai ir negalima dėl jū pūkti nei ant "Kankinių Kasos", nei ant vargstančių kalėjimuose mūsų kankinių. Galima tačiau bent kiek pagerinti toksai stovis, nei valandėlę nepamirstant apie uždarytųjų draugų likimą ir visur, kur galima, renkant jiems aukas. Nepamirškite kalinių!

P. S. Pinigai galima siųsti "Kankinių Kasai" (tais pačiais keliais, kaip ir ligšiol) ar paties kaliniams, jei kas ir toliaus neišsitiktų jos bealiskumu.

Vilniuje, geg. 10 (23) d. 1911 m. Lietuvos Socialdemokratų Partijos Centro Komiteto ingaliotinis (pasirašęs) Rapolas.

II.

Viršiaus paduotasis Lietuvos Socialdemokratų Partijos Centro Komiteto ingaliotinio paasiikinis gamėtinai apšviečia "Keleivio" N12 pakeltą klausimą. Iš savo pusės skaitome reikalingu pabrėžti taip pat, jog "Kankinių Kasą" yra bendra demokratų ir socialdemokratų įstajai lygionis teisėmis, ir todėl: 1) demokratai niekuomet nebuvo ir nėra net manę į savo rankas užgėbti "Kankinių Kasą"; 2) niekuomet jokio kalinių skirptimo į proteguojamus ir neproteguojamus nebuvo ir nėra daroma, ir 3) visi kaliniai visuomet lygiai šelpiami, kiek tat leidžia daryti "Kankinių Kasos" pinigų stovis.

Vilnius, geg. 11 (24) d. 1911 m. Lietuvos Demokratų Partijos Centro Komiteto ingaliotinis (pasirašęs) Marija.

Su pagarba "Kankinių Kasos" Komiteto užsienio atstovas A. Vardas.

Paryžiuje, 28. V. 1911.

REDAKCIJOS ATSAKYMAL.

250 kuopos S. L. A. nariui. Taisai Tamista taip menkus dalykus, kad tokiems taisymsai ir vietos gaila. Toliau griebsi vėl aprašymo. Ar tas aprašymas taipgi yra pataisymsu? Valintos padarytu klaidų, ar tai naujas aprašymas, taip jau to suprasti negalima. Reikia rašyti suprantamai, nes lauzyti galvą kad nesuprantamą suprasti mes nē laiko neturime.

Slegiui. Rašte paantrinta tas pats, kas ir korespondencijoj buvo; naujo ir galincio pertikrinti nieko nėra. Vesti tuščius ir negalincius nieką pertikrinti ginčus gaila darbo ir vietos laikrašty. Tuščius ginčus varinėti nieks priversti negali. Su privatisks pretencijoms reikia kreiptiesi tiesiog prie Kalvelio.

Slapukui iš Mount Vernon. Rašiniui nuo nežinomo raštininkų, ypač tokių, kurie pats nežino ko nori, o vienok rašo paslėpę savo vardą, nē vienas laikraštis netalpina. Kam gi todėl popierą terlioti? Toki raštai eina gurban, nes kitokios vietos jiems rasti negalima.

V. A. G. Harrisburge. Geriau rūpintiesi savo asabiškais reikalais, o kitus palikti. Raštų pasislėpusių korespondentų, besigėdincu redakcijai savo antrašd paduoti, laikraščiai netalpina, nes už raštą reikia kartais ir teisme atsakyti. Už savo raštą greitai galėtum taipgi teisman pakliūti. Argi Tamista manai, jog ką tik koks pasislėpėlis paterlos, tai jau laikraščiai ir patalpys, nors terlionė ir aiškiai būtų matoma purvinas apšmeizimas.

Rodyklė Chicagos Lietuviškų Biznierių.

FOTOGRAFAI.

A. ZALATORIUS,
2322 So. Leavitt st.
JONAS RASINSKAS,
665 W. 18th st.
311 E. Kensington ave.
F. M. STASEWICZ,
1346 5th ave., Cicero.

LAIKRODININKAI.

JONAS DERKENTIS,
718 W. 18th st.
DOM. ABELKIS,
1346 5th ave., Cicero.

KRIAUCIAI.

TAMASZAUSKIS IR DOVIDAITIS,
1709 N. Ashland ave.
K. POCEVICIUS,
1611 N. Ashland ave.
J. BITINAS,
663 W. 18th st.
WM. MALZINKAS,
1936 Canalport ave.
JONAS BALCHAS,
2239 W. 23rd place.
ANT. VAICIUKYNAS,
11031 Michigan ave.

BARZDASKUČIAI.

LEONAS LELEIKIS,
1409 So. 49th ave., Cicero.
KAZ. MANIKAS,
8845 Commercial ave.
VICTOR ANDRIJONAS,
1823 Canalport ave.
SIM. WAICZIKAUČKAS,
2409 So. Hoyle ave.
HENRY KLOPMAN,
1978 Canalport ave.
JUOZAS ŽEMAITIS,
2019 Canalport ave.
JUOZ. STRAVINKAS,
345 E. Kensington ave.
ANT. KUČINSKAS,
720 W. 120th st.

CIGARŲ IŠDIRBĖJAI.

MIKE CZERNIAUSKAS,
3213 Auburn ave.

CIGARŲ IR TABAKO KRAUTUVĖS.

JUOZ. GRIGALIUNAS,
1624 Wabansia ave.

GRABORIAI.

B. A. ADOMAVICZ,
2318 So. Leavitt st.
JONAS F. EUDEIKIS,
4505-07 So. Hermitage ave.

Telefon Yards 1741.
Parsamdo karietas vestuvėm, krikštym ir pagrabam už prieinamą kainą.

JYRIŠKI APRĖDALAI IR ČEYRIKAI.

A. L. ZACHAREWICZ,
2336 So. Oakley ave.
M. PALIONIS,
2323 So. Leavitt st.
A. SUSNIS,
310 E. Kensington ave.

GROSERNĖS, MĖSINYČIOS IR PIENINYČIOS.

J. JUOZENAS IR J. KUČIS,
2349 So. Oakley ave.
JONAS KROTKAS,
2454 So. Oakley ave.

Lietuvių Valzbininkų Susitiekias,
301 E. 115th st.

PRANAS DAP,
1904 Canalport ave.
JUOZAS CHAPAS,
1734 So. Union st.

KAZ. ČEPUKAS,
1557 Wabansia ave.
FRANK GEISTARAS,
4845 W. 14th st.

ADOMAS KEGAVICZ,
8809 Houston ave.
ALEX MANIKAS,
8756 Houston ave.

JUOZ. MARTINKUS,
4839 W. 47th st., Cicero.

W. NAUSEDA,
1656 Wabansia ave.

M. T. KIZIS,
2055 W. 25th st.

PETRAS SZLIUZAS,
1635 Wabansia ave.

JUOZ. MOLIS,
2350 So. Leavitt st.

JONAS NEPRIKAS,
1827 So. Union st.

M. B. KODIS,
2002-4 Canalport ave.

R. STEPONAITIS IR V. VAIŠVILA,
1967 Canalport ave.

KAZ. KLIMAVICZ,
321 E. Kensington ave.

WAICZIKAUČKAS IR DARACIUS,
325 E. Kensington ave.

ENZIGEL IR NORKUS,
335 Kensington ave.

ST. EIDINTAS,
12022 So. Halsted st.

JONAS SABALIAUSKAS,
202 Kensington ave.

KAZ. DRUKTENIS,
1830 Canalport ave.

SALIUNAI.

ANT. AMBROZAITIS,
1658 Wabansia ave.

JUOZ. BIERZYNSKIS,
1361 N. Ashland ave.

ST. CZIZAS,
8514 Houston ave.

FELIX GEDMINIS,
8734 Commercial ave.

PETRAS GADEIKO,
1644 N. Marshallfield ave.
MIKAS GRUNKYS,
1700 N. Wabansia ave.
SIM. IGNATAVICZ,
1337 So. 49th ave., Cicero.

KAZ. JASINSKAS,
1404 N. Paulina st.
M. KRASIAUSKAS,
1400 So. 48th ave., Cicero.

JONAS NORBUTAS,
1719 Ellen st.

PETRAS OSTROWSKI,
8717 Commercial ave.

JUSTINAS TAMOLIUNAS,
1443 S. 49th ave., Cicero.

DOM. SHEMAITIS,
1750 So. Union st.

JUOZ. SHEMIOT,
644 W. 18th st.

JUOZ. KOWARSKAS,
2458 So. Western ave.

ANT. EVANUSKIS,
2425 So. Western ave.

WLAD. NEFFAS,
2458 So. Oakley ave.

Wm. IR. D. SABALIAUSKAI,
2422 So. Oakley ave.

J. J. RADOMSKIS,
2259 W. 23rd Place

Wm. MUKUS,
2564 Blue Island ave.

J. J. NEZELSKIS,
263 E. 115th st.

M. MIELDZIAS,
2065 W. 25th st.

W. LAZAUŠKAS,
2421 So. Leavitt st.

JULIJONAS KALFART,
2335 So. Oakley ave.

PETRAS JAUŠTIS,
2158 W. 23rd st.

JUOZ. SELITSKY,
2015 Canalport ave.

ADOMAS GENEVICIUS,
2013 So. Halsted st.

KAZ. KUDULIS,
1942 Canalport ave.

F. SZCZYLAS,
341 Kensington ave.

KAZ. DAWNARAVICZ,
12001 So. Halsted st.

KAZ. ZIOGAS,
12020 So. Halsted st.

D. SPURAS,
12051 So. Halsted st.

V. DOMBROWSKI,
12105 So. Halsted st.

Wm. TAUTAVICZ,
721 W. 120th st.

AD. BENEVICZ,
kamp. 123 ir So. Halsted st.

M. RIEPŠUS,
658 W. 123rd st.

JUOZ. STASIULIS,
128 Kensington ave.

SIM. ZVIBAS,
1347-14th st., Cicero.

VISOKI KITI BIZNIAI.

PASKOLINIMO IR NAMŲ STATYMO DRĖ "LIETUVA".
1750 So. Union st.

JONAS ILGAUDAS,
1613 So. Halsted st.

M. G. VALASKAS,
349 E. Kensington ave.

D. K. WALSHIM,
Room 216 Reaper Block

Namų ir farmų pardavėjas.

JUOZ. KANAPE,
1736 N. Wabansia ave.

Drabužių valytojas ir dazytojas.

PRANAS PAUSTECKY,
619 W. 18th st.

Atsilankyk pas mane, dirbu darbu
dėl Chicago, Burlington ir Quincy Geležinkelio Kompanijos

A. OLSZEWSKI
3252 S. Halsted St. Chicago.

Prima bankon pinigus ir moka 3% Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda bankines skrynelas (boxes) po \$2.00 metams. Parduoda šifortas ir siūnčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Penedėliais, seredom, ketvergais ir subatons nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarinkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

JOHN M. TANANEVICZE
3244 S. Morgan St. Chicago.

Prima bankon pinigus ir moka 3% Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda bankines skrynelas (boxes) po \$2.00 metams. Parduoda šifortas ir siūnčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Penedėliais, seredom, ketvergais ir subatons nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarinkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

MIKAS J. TANANEVICZE
670 W. 18th St. Chicago.

Prima bankon pinigus ir moka 3% Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda bankines skrynelas (boxes) po \$2.00 metams. Parduoda šifortas ir siūnčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Penedėliais, seredom, ketvergais ir subatons nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarinkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

NEW CITY SAVINGS BANK

4601 S. Ashland Av. Chicago.
Prima bankon pinigus ir moka 3%. Uždėdus pinigus mūsų banko duodame čekių knygtę, iš kurios parasyti čekiai tinka visur. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda bankines skrynelas (boxes) po \$2.50 metams. Parduoda šifortas ir siūnčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Penedėliais, seredom, ketvergais ir subatons nuo 8 ryto iki 9 vakaro; nedėlioms, utarinkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK
J. J. ELIAS, Sav. Chicago.

4600 S. Wood St. Chicago.
Prima bankon pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda bankines skrynelas (boxes) po \$2.50 metams. Parduoda šifortas ir siūnčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Penedėliais, seredom, ketvergais ir subatons nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarinkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

IZIDOR NAUSIEDAS
917 W. 33rd St. Chicago.

Prima bankon pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda šifortas ir siūnčia pinigus į visas svieto dalis.

OFISO VALANDOS: Penedėliais, seredom, ketvergais ir subatons nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarinkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

P. M. KAITIS
1607 N. Ashland Ave. Chicago.

Prima bankon pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda šifortas ir siūnčia pinigus į visas svieto dalis.

OFISO VALANDOS: Penedėliais, seredom, ketvergais ir subatons nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarinkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

Telefon Yards 709

Juozapas Leszczynskas
Aptiekorius

Užlaiko naminis ir užbėdines gyduoles, ir receptus išpildo kodna valandą su dideliu saugumu. Reikale nusidukoti pas jį, o busite užgandinti. Sluoniams gyduoles į kitus miestus.

3315 S. Morgan St. CHICAGO.

Nauposios Giedojimo PSALMES.

Paslauga išvadinimui žmonijai knygų ir dviejų iš žemiskų kancijų. KAINA 10c. Adrs. V. Belavits, 1607 N. Ashland Ave., Chicago

Sustiprinimai ir užlaikymai plaukų. Tūkstančiai plaukų žmonių atgavo plaukus plaukus, nuolat skunkus plaukus galvos laisvą trumpu laiku. Vietoje senų ataugo nauji, gražūs plaukai. Viena informacija: DYE'it aplie priežastį nuplikimo ir kaip tam užkurti. Adress: J. M. Brundage Co. New York & Brooklyn

Telefon Yards 1532

Dr. J. KULIS
Gydytojas ir Chirurgas

3255 S. Halsted St. Chicago, Ill.

PRIEMIMO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 12: 6 iki 9 vakaro
Nedėli: nuo 9 iki 12 po pietų; nuo 6 iki 8 vak.

A. Olszewskio Banko

galite aprupinti visus savo reikalus

TOJ BANKOJ LIETUVYS NOTARAS

Išdirba "Dovierastis" — Kontrakts, Raštus pardavimo ir visokius kitus dokumentus, ir užtvirtina visokius dokumentus pas konsultų. Inkorporuoja draugijas ir atlieka visokius kitus notarjalsiskus darbus.

Visuokiuose notarjalsikuose reikalaujame kreiptis į:

J. J. Hertmanowicz
(Notary Public)

3252 So. Halsted St., Chicago.

NAUJAS BUDAS STATYMO NAMŲ

Chicagoje, kaip ir kituose didesniuose miestuose žmonės paprastai stato namus prie vienos-kito, ant 25 pėdų lotų pločio. Ant siauriu lotų namai, žinomi turi būti siauri ir tamsūs. Tokiuose namuose dėtai stogų oro ir šviesos sunku užlaikyti gėra sveikata. Tą jau beveik visi supranta ir todėl, naujosios subdivizijos, miesto pakraščiuose daro lotus 30 pėdų pločio. Tadaime mieste, senose subdivizijose, kur namai jau užstatyti, to padaryti negalima.

Davimui progos žmonėms, kurie nori gražiai gyventi, mums pavyko 15 lotų ant plačios gražios gatvės Emerald ave. tarp 22 ir 33 gatv. arti katalikiškos bažnyčios ir parduodame po 2 lotu vienam namui.

7 is visum paminėtų lotų jau atpirko vietiniai lietuviai, vienas pėme 3 lotus, o du po 2 lotu, ir ant ty 7 lotų bus pastatyti puikūs gyvenimai. Reikia dar 3 ar 4 daugiau lotų, kad pamity po 2 lotu ir ant ty 3 lotų būtų puikūs namai. Tada bus puikūs rezidencijų dalis ant Bridgeport. Tie, kurie čia pirkto lotus, jau pradeda statyti savo rezidencijas. Perkantiems po 2 lotu ant syklo duodame lengvą išlygą ir parduodame pigesnę kainą. Yra tai paskutinė proga gauti gerus lotus ir taip gražioje vietoje.

Norinti iš jos pasinaudoti, tuojau kreiptis į:

A. OLSZEWSKIO BANKĄ
3252 S. Halsted St. Chicago.

NAUJOS RASZOMOS MASZINOS

Bennett Typewriter.

Bennett Typewriter yra viena iš pigių naujai išrasta mašinėlė lais-kams rašyti. Ji turi visus litarų raktus, ant kurios galima dirbti su abiem rankom ir taip greitai parasyti laisšką kaip ir ant brangiųjų mašinų. Yra labai mažytė mašinėlė: 4 1/2 colio plati, 10 colų ilga ir 2 1/2 colio augsta, sveria tik 4 1/2 svaro. Įdėta ir graži skurinė dėžutė, paranki visur nešioti, kaip knyga.

Kaina šios mašinėlės\$18.00

BLICKENSERFER TYPEWRITER.

Šios mašinos yra praktiškiausios greitai laisčių rašymui drukuotom litarom. Jos yra vartojamos didžiausiose ofisuose ir darbu atlieka taip gerai ir greitai kaip \$100.00 vertės mašinos. Jos yra daug mažesnės už kitas mašinas ir sveria tik 5 svarus, už tai yra labai praktiškos tiems kurie tankiai keliauja iš vienos į vietą. Šiomis mašinomis galima rašyti visose kalbose, ypač:

Lietuviškai,
Angliškai,
Lenkiškai,
Vokiškai,
Ruskiškai,
ir visose kitose kalbose.

Kiekvienai kalbai vartojama kitas litaras. Pirmalynas litarų ant mašinos ima tik vieną sekundą laiko. Su kiekvienu mašina duodasi dviejų litarų, kokių nori kalbų.

Kainos Naujų, Kainos Antros Mašinų, Kainos Trečių Mašinų

No. 5 — \$40.00 No. 5 — \$28.00
No. 7 — \$50.00 No. 7 — \$35.00
No. 8 — \$60.00 No. 8 — \$40.00

Antros rankos Mašinų yra nupiktos iš Ofiso didesnių subankrutijos Kompanijų, kurios buvo vartotos tik trumpą laiką. Yra beveik naujutesnės ir visame tep geros, kaip naujos.

Taipgi yra uždarymų šių Mašinų gražios skrynelės. Kaina skryn. \$5.00 Reikalaujant Mašinų siųskite ir pinigus sykiu adresuodami:

BRIDGEPORT CLOTHING CO.
3246-3248 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

LIETUVISZKOS KNYGOS:

Gaunamos "Lietuvos" knygyne, (kurios nėra apleidus knygy katalikiškos).

1. Apie Sunaudojimą vandenų ant auginimo žuvių ir kitokių vandeniui auginti. Parasė Seras. Pustl. 99

2. Apie Baidrų girtuoklį. Išleido Baidrų Mylėtojai S. ir J. pustl. 32

3. Jonas Išmiesčius "Kronininkas". Iš lenkų kalbos vertė Juras Varnešis. Pustl. 173

4. Kur dingsta mūsų sudėti mokesčiai. Perspaudinta iš "Ukininko". Pustl. 12

5. Lietuvos senovės septyni paveikslai. Parasė Satrijos Ragana. Pustl. 39. Kaina 10c.

6. Lietuviškai-Angliškais žodynėlis. Sutsis kun. P. Saurauskaitis. Pustl. 500. Kaina 50c.

7. Pamokymas, kaip nuo pagėdimo apsaugoti žmones, pagėdusiu šunų aprietus. Sutsis L. Pustl. 16. Kaina 10c.

8. Rašybos Įvadinimas. Lietuvių, statat mokytojas S. Vaznelis, su pagelba J. J. Pustl. 112

9. Sergėkitės Akių Apvilkimo. Lenkiškai parasė Dr. F. Gruda. Pustl. 13. Kaina 10c.

10. Ar gali žmonės rinkti sau kunigus? Parasė Pr. Petrusėvičius. Pustl. 20

11. Audra Rusijoje 1905-6 m. Parasė A. Adata. Pustl. 56

12. Gustafas. Galerija paveikslų iš maskolių gyvenimo Lietuvoje. Parasė Dede Atanazas. Pustl. 76. Kaina 10c.

13. Vėl Pasimatymas. Pasakaitė Gul d. Maupassanto. Lietiškai išleido Jonas Iš. Pustl. 39

14. Bausme Dievo ir Alendit. Dvi puikios apysakos. Pustl. 36

15. Kaimynų Pašneka. Parasė J. Pustl. 17. Kaina 10c.

16. Pavargę. P. Petrusėvičius apsakė, ir kaip gyvena klynai. P. Jorviliečio pasakojimas. Pustl. 36. Kaina 10c.

17. Bučkis. J. H. Rosny'o apysakė. Pustl. 16

18. Maskolės 1616-tam me. arba Jurgis Miloslavskis. Perdėta per A. Turskį. Pustl. 282

21. Pamokymai aprašymai iš gyvenimo žmonių ir visokios rodos. Pustl. 116

22. Ketatas žodžių apie Lietuvos ir Naudingi pamokiniai, dėl Lietuvos žmonių. Pustl. 65

23. Seniems kanaaninkams ir pralotams, klebonams ir jauniems kamaneriams. Parasė Kugis-Mugis. Pustl. 24. Kaina 10c.

24. Imtynės varguolių su bazočiais ir Socialistų Suvenyose valstijoje Platforma. Pustl. 22

25. Lietuvių amžių Gludumose. Pustl. 31. Kaina 10c.

26. Keletas žodžių apie Ryno po piežaus Neklaidungumą. Pustl. 52. Kaina 10c.

27. Juozapas Koniusėvskis arb. kankinimas ugnijot po valdžia Mas kolliams. Pustl. 58

A. OLSZEWSKI
3252 S. Halsted St. Chicago

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat. (Gyvenamasis virs apšvietu) CHICAGO, ILL.

Scranton, Pa.
Geo. Baltrušas, 2018 Luzerne St.
Juoz. Petrakis, 1514 Ross ave.

Shenandoah, Pa.
T. Kryžanauškas, 38 E. Centre St.
Union City, Conn.
D. F. Elmaltis, 65 Brennaa at

Waterbury, Conn.
K. Ch

